ШКОЛСКИ ПРОГРАМ РАДА
ЗА ПЕРИОД ОД 2026. ДО 2030. ГОДИНЕ

Директорка _____ **Биљана Шимон**	**М.П.**	**Председник Школског одбора** _____ **Маријана Иличин**

САДРЖАЈ:

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА ... **1**
УСЛОВИ СРЕДИНЕ У КОЈИМА ШКОЛА РАДИ ... *3*
МАТЕРИЈАЛНО ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА ... *3*
ИЗВОДИ ИЗ ОПШТИХ ОСНОВА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ... **4**
Језик остваривања школског програма ... *4*
Трајање основног образовања и васпитања ... *4*
Начела израде школског програма ... *4*
ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ... *6*
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ... *9*
Настава ... *9*
Разредна и предметна настава ... *9*
Други облици организације наставе ... *10*
Време проведено у школи ... *10*
Распоред и трајање часа ... *10*
РАСПОРЕД ЧАСОВА МОЖЕ СЕ МЕЊАТИ У ТОКУ НАСТАВНЕ ГОДИНЕ, У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА ШКОЛЕ. ... *11*
НЕДЕЉНИ И ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА ПО РАЗРЕДИМА И ПРЕДМЕТИМА ... *12*
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ... *12*
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА за први циклус ... 13
ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ... *13*
ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ, ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И АКТИВНОСТИ ЗА други циклус ... 14
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА за други циклус ... 14
НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И ПРОГРАМА АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА ... **16**
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО ЦИКЛУСИМА И РАЗРЕДИМА ... *16*
1. ЦИКЛУС ... *16*
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК ... 16
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК ... 18
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАТЕМАТИКУ ... 21
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СВЕТ ОКО НАС ... 24
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРИРОДУ И ДРУШТВО ... 25
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДИГИТАЛНИ СВЕТ ... 26
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ ... 29
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МУЗИЧКУ КУЛТУРУ ... 31
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ ... 33
ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО ЦИКЛУСИМА И РАЗРЕДИМА ... *36*
1. ЦИКЛУС ... *36*
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРСКА НАСТАВА) ... 36
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ... 37
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ ... 39
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ ... 40
ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА ... *41*
2. ЦИКЛУС ... *41*
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ ... 41
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК ... 44
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАТЕМАТИКУ ... 46
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ИСТОРИЈУ ... 48
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГЕОГРАФИЈУ ... 51
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА БИОЛОГИЈУ ... 54
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИКУ ... 56
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ХЕМИЈУ ... 58
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТЕХНИКУ И ТЕХНОЛОГИЈУ ... 60
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ИНФОРМАТИКУ И РАЧУНАРСТВО ... 63
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ ... 66
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МУЗИЧКУ КУЛТУРУ ... 68
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ ... 70
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ ... 71
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ ... 72

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ ... 72
ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ... *73*
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРСКА НАСТАВА) ... 73
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ... 74
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – НЕМАЧКИ ЈЕЗИК ... 76
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ ... 87
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ ... 88
ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ... *89*
ИЗАБРАНИ ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ... *90*
ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ... *94*
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ ... *96*
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ... *97*
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА ... *98*
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА ... 98
ПРОГРАМ ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА ... 103
ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА ... 105
ПЛАН ПОСТУПАЊА У СИТУАЦИЈАМА КРИЗЕ ... *108*
ЗЕМЉОТРЕС И ПОЖАР/ ЕКСПЛОЗИЈА/ ПОЖАР НА ОТВОРЕНОМ ... *108*
БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА ... *108*
АЛАРМИРАЊЕ/ ОГЛАШАВАЊЕ У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА ... *109*
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЛИМА ... *110*
УНАПРЕЂИВАЊЕ БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ ... *110*
КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ ... *112*
УКЉУЧИВАЊЕ И САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ УСТАНОВЕ ... *113*
Програм ваннаставних активности ученика ... *114*
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ ... *116*
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ ... *117*
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ ... *118*
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ... *119*
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ ... *121*
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ ... *121*
ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И УЧЕНИЧКИХ ЕКСКУРЗИЈА ... *122*
ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА УЧЕНИКА ОД 2026/2027. ДО 2029/2030. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ ... 125
ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ ... *126*
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ ... *127*
ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ ... 128
ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ ... *128*
ПРОГРАМ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИКА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ - УЧЕНИЦИ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ И УЧЕНИЦИ СА ИЗУЗЕТНИМ, ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ... *130*
Програма подршке ученицима са изузетним способностима ... 132
ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ ... 133
ЕВАЛУАЦИЈА ... 135
ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ... *135*
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ... *137*

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

Планирање образовно – васпитне активности школе реализује се у складу са њеном друштвеном и образовно васпитном функцијом. План и програм и упутство о њиховом остваривању објављени су у Закону о основама система образовања и васпитања (“Закона о основама система образовања и васпитања Сл.гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 – др.закон, 10/2019, 27/2018 – др.закон, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025)

Према томе полазне основе при изради Школског програма и Годишњег програма рада школе су:

- Закону о основном образовању и васпитању „Сл. гласник РС„ - Просветни гласник бр.55/13,101/2017,27/2018, 10/19, 129/21, 92/23 и 19/25),
- Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања „Сл. гласник РС„ - Просветни гласник бр. 10/2017, 12/28,18/18, 1/19,2/20, 16,22 1/23, 13/23,14/23 и 11/24)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20, 7/22, 13/23)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/207/21, 1/23 и 13/23)
- Правилнику о плану наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања „Сл. гласник Р„- Просветни гласник бр. 6/2007,2/2010,7/2010,3/2011,1/2013,4/2013,11/2016, 6/2017, 8/17, 9/17 и 12/18)
- Правилнику о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитња„Сл. гласник РС„ - Просветни гласник бр. 5/2008,3/2011,1/2013,5/2016,3/2018)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о измени Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 8/20)
- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС– Просветни гласник“, број 6/20)
- Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. " 10/2024)
- Правилник о допуни Правилника о степену и врсти образовања наставника и стручних сарадника у основној школи („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/192/20, 8/20, 16/20, 19/20, 3/21, 4/21, 17/21, 18/21, 1/22, 2,22, 5/22 и 3/24)
- Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Сл. гласник РС", бр. 11/2024).
- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Службени гласник РС“, број 30/19)
- Правилник о допунама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести

разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РСПросветни гласник“, број 3/19, 3/20, 6/20, 17/21, 16/22, 13/23, 14/23 и 3/24)

- Правилник о допунама Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 3/19)

- Правилник о изменама и допуни Правилника о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС-Просветни гласник“, број 3/19)

- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“, број 210/19 и 77/24)

- Правилник о посебном програму образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 85/21)

УСЛОВИ СРЕДИНЕ У КОЈИМА ШКОЛА РАДИ

Школа има својство правног лица које је стекла уписом у судски регистар, који се води код трговинског суда у Зрењанину. Назив школе је ОШ “Ђура Јакшић“. Седиште школе је у Кикинди, Светозара Милетића бр.16

МАТЕРИЈАЛНО ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА

Табела бр. 1 Школски простор

Намена простора	Свега m2	m2 по ученику
Површина школске зграде	2500	5
Површина дворишта	1600	3,2
Површина спортских терена	1160	2,32
Зелене површине	95	

Табела бр. 2 Школска зграда

Назив простора	Бр. Просторија	Величина m2
Учионице опште намене	12	720
Специјализоване учионице	6	150
Школска радионица	2	96
Сала за физичко васпитање	1	247
Библиотека, читаоница	1	32
Просторије за опште потребе	1	14
Школска кухиња и трпе.	1	124
Продужени боравак	3	95
Клуб пријатељства	1	30
Управа школе	3	45
Стручни сарадник	1	8
Библиотекар	1	16

Табела бр. 3 Расположива наставна средства

Назив наставних средстава	Број
Радио касетофон	5
Тв пријемник	11
Видео рекордер	3
Рачунар	36
Фотоапарат	3

Назив наставних средстава	Број
Штампач	12
Скенер	3
Касетофон	3
Појачало са звучницима	1
Фотокопир апарат	2
Видео бим	12
Пијанино	1
Мултимедијална табла	3

ИЗВОДИ ИЗ ОПШТИХ ОСНОВА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Основно образовање и васпитање остварује се на основу школског програма.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм Основне школе “Ђура Јакшић” у Кикинди се доноси у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о основном образовању и васпитању.

Поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања у виду Анекса школског програма.

Школа објављује школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

ЈЕЗИК ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику и ћириличком писму.

ТРАЈАЊЕ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Основно образовање и васпитање остварује се у трајању од осам година у два образовна циклуса, у складу са Законом.

Први циклус обухвата први, други, трећи и четврти разред.

Други циклус обухвата пети, шести, седми и осми разред.

Трајање основног образовања и васпитања може бити дуже или краће од осам година, у зависности од постигнућа и напредовања ученика.

Индивидуални образовни планови (ИОП-и) свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма.

НАЧЕЛА ИЗРАДЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм утемељен је на начелима:

1) усмерености на процесе и исходе учења;

2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;

3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;

4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;

5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;

6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;

7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу школе и њихово повезивање са садржајима наставе;

8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања ученикових интересовања за учење и образовање у току целог живота;

9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;

10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Основно образовање и васпитање се остварује на основу школског програма. Самим тим школски програм је сачињен у циљу остваривања: основних циљева образовања и васпитања,општих међупредметних компетенција за крај основног орбазовања и васпитања и исхода основног образовања и васпитања.

Основни циљеви образовања и васпитања јесу:

1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;

2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;

3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;

4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;

6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7) развијање компетенција за сналажење и учешће у савременом друштву које се мења;

8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;

10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативности и изражавања свог мишљења;

11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и преговарање другарства и пријатељства;

13) развијање позитивних људских вредности;

14) развијање компентенције за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократском уређењу и праведном друштву;

15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;

16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Опште међупредметне компетенције за крај основног орбазовања и васпитања

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходним свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно. учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања у Републици Србији су:

1) компетенција за учење;
2) одговорно учешће у демократском друштву;
3) естетичка компетенција;
4) комуникација;
5) одговоран однос према околини;
6) одговоран однос према здрављу;
7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
8) рад са подацима и информацијама;
9) решавање проблема;
10) сарадња;
11) дигитална компетенција.

Исходи образовања и васпитања

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

1. имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
2. умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
3. бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
4. умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
5. бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
6. бити оспособљени за самостално учење;
7. бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
8. моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
9. бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
10. бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању, примењивати усвојене здравствене навике неопходне за активан и здрав животни стил;
11. умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;

12. имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;

13. знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;

14. бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

У Основној школи „Ђура Јакшић“ у Кикинди, током наредне четири школске године, изучаваће се прописани обавезни и изборни предмети, као и активности утврђене планом и програмом наставе и учења. Поред тога, школа реализује и активности које су предложене од стране саме школе, а које су наведене у наставку документа.

Основно образовање и васпитање остварује се у трајању од осам година, у два образовна циклуса, у складу са законом и планом и програмом наставе и учења.

Први образовни циклус обухвата први, други, трећи и четврти разред, док други циклус обухвата пети, шести, седми и осми разред.

НАСТАВА

За ученике првог циклуса организује се разредна настава, а за ученике другог циклуса предметна настава. Изузетно, у првом циклусу у школи се организује предметна настава из енглеског језика, као и изборни предмет – верска настава, у складу са законом и планом и програмом наставе и учења.

Поред редовне наставе, која се организује као полудневна, школа организује и допунску, додатну и припремну наставу.

Допунска настава организује се за ученике којима је потребна помоћ у савладавању наставног градива и учењу.

Додатна настава организује се за ученике од трећег до осмог разреда који показују посебне способности, склоности и интересовања за поједине наставне предмете.

Припремна настава организује се за ученике упућене на разредни и поправни испит, пре почетка испитног рока, у трајању од најмање пет радних дана, са по два часа дневно за сваки предмет.

Школа организује и **индивидуалну наставу** за ученике којима је, услед сметњи у развоју и инвалидитета, специфичних тешкоћа у учењу, социјалне ускраћености или других разлога, потребна додатна подршка у образовању и васпитању, у складу са програмима подршке.

Припрема ученика за полагање завршног испита организује се током другог полугодишта осмог разреда, при чему школа десет дана пре испита реализује припремну наставу у трајању од најмање два часа дневно из предмета обухваћених полагањем. Посебна пажња посвећује се додатној подршци из математике, па се за ученике осмог разреда припремна настава из овог предмета организује већ од октобра, како би се омогућило раније и интензивније увежбавање и систематски рад на унапређивању постигнућа у области у којој ученици традиционално показују ниже резултате.

РАЗРЕДНА И ПРЕДМЕТНА НАСТАВА

За ученике четвртог разреда организују се часови предметне наставе са циљем упознавања ученика са предметним наставницима који ће реализовати наставу у петом разреду.

Ови часови планирају се на основу програма наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања, у сарадњи учитеља и наставника предметне наставе.

Часове реализују наставници предметне наставе који ће предавати у петом разреду, и то по два часа током школске године, односно по један час у сваком полугодишту.

Са истим циљем, за ученике петог разреда организују се часови из предмета физика, који се изучава од шестог разреда, као и за ученике шестог разреда часови из хемије, која се изучава од седмог разреда. И ови часови реализују се два пута током школске године, односно по један час у сваком полугодишту.

ДРУГИ ОБЛИЦИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НАСТАВЕ

Поред редовне наставе, школа организује и друге облике образовно-васпитног рада у складу са законом.

ЧОС има значајну улогу у образовно-васпитном раду, јер доприноси развоју одељењске заједнице, јачању међусобне сарадње ученика и наставника, као и развоју одговорности, културе понашања и здравих навика. У оквиру ЧОС-а реализује се и час одељењске заједнице (ЧОЗ), на којем ученици кроз разговор, радионице и различите активности активно учествују у решавању актуелних питања из живота одељења, развијају социјалне вештине и негују позитивну школску климу.

Ваннаставне активности у школи организују се у складу са интересовањима и потребама ученика, са циљем подстицања њихових талената, креативности и социјалног развоја. Оне обухватају различите секције, додатне програме, пројекте и активности из области културе, спорта, науке и уметности, чиме се доприноси целовитом развоју личности ученика и обогаћивању школског живота.

За ученике на дужем кућном и болничком лечењу школа организује **наставу у кућним условима**, односно у здравственој установи, уз сагласност надлежног министарства, на основу благовременог обавештења родитеља, односно другог законског заступника.

Родитељ, односно други законски заступник, има право да организује наставу код куће, о чему писмено обавештава школу до краја наставне године за наредну школску годину. Школа обезбеђује полагање разредних испита, води прописану евиденцију, а настава се остварује у складу са прописаним циљевима, исходима и стандардима постигнућа.

Основно образовање и васпитање може се остваривати и путем **наставе на даљину**, на основу писаног захтева родитеља, односно другог законског заступника. О организовању наставе на даљину школа одлучује у складу са својим могућностима, обезбеђује остваривање прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа и води прописану евиденцију.

ВРЕМЕ ПРОВЕДЕНО У ШКОЛИ

Ученик у првом циклусу има обавезне предмете, изборне програме и активности до 20 сати недељно.

Ученик у другом циклусу има обавезне предмете, изборне програме и активности до 25 сати недељно.

Напомена: у горе наведени недељни број сати не урачунава се трајање часова допунске и додатне наставе.

РАСПОРЕД И ТРАЈАЊЕ ЧАСА

Школа у току наставне године, у складу са планом и програмом наставе и учења, утврђује распоред обавезних и изборних предмета и активности, односно распоред часова.

РАСПОРЕД ЧАСОВА МОЖЕ СЕ МЕЊАТИ У ТОКУ НАСТАВНЕ ГОДИНЕ, У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА ШКОЛЕ.

Час наставе траје 45 минута.

Трајање часа наставе може се прилагодити посебним условима у којима се остварује образовно-васпитни рад у одређеном временском периоду, уз сагласност надлежног министарства.

НЕДЕЉНИ И ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА ПО РАЗРЕДИМА И ПРЕДМЕТИМА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

А. Обавезни предмети	**Први разред**		**Други разред**		**Трећи разред**		**Четврти разред**		**Укупан фонд часова по предметима**	
	нед	год	нед	год	Нед	год	нед	год	Нед	Год
Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180	20	720
Страни језик - енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72	8	288
Математика	5	180	5	180	5	180	5	180	20	720
Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-	4	144
Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72	4	144
Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72	7	252
Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108	12	432
Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
Укупно: А	20	720	21	756	21	756	21	756	83	2988
Б. Изборни предмети										
Верска настава/ Грађанско васпитање*	1	36	1	36	1	36	1	36	4	144
УКУПНО: А+Б	21	756	22	792	22	792	22	792	87	3132

Напомена:

***** Ученик бира један од понуђених изборних програма/наставни предмета, опредељујући се за верску наставу или грађанско васпитање и изабрани предмет изучава до краја циклуса, изузев уколико не промени своје опредељење уз писани захтев родитеља.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни, изборни предмети и активности за први циклус

Облици образовно-васпитног рада	**Први разред**		**Други разред**		**Трећи разред**		**Четврти разред**	
	нед	Год	Нед	год	нед	год	нед	год
Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
Додатни рад	-	-	-	-	1	36	1	36
Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС

Остали облици образовно-васпитног рада	**Први разред**		**Други разред**		**Трећи разред**		**Четверти разред**	
	нед	Год	нед	год	нед	Год	нед	год
Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
Ваннаставне активности у области: науке, технике, културе, уметности и спорта	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
Екскурзије	1-3 дана годишње							

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

А Обавезни предмети	**Пети разред**		**Шести разред**		**Седми разред**		**Осми разред**		**Укупан фонд часова по предметима**	
	нед	год	нед	Год	нед	год	нед	год	нед	год
Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136	17	604
Страни језик – енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34	5	180
Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34	5	180
Историја	1	36	2	72	2	72	2	68	7	248
Географија	1	36	2	72	2	72	2	68	7	248
Физика	-	-	2	72	2	72	2	68	6	212
Математика	4	144	4	144	4	144	4	136	16	568
Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34	4	142
Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
Физичко и здравствено васпитање + ОФА*	2	72+54*	2	72+54*	3	108	3	102	10	354+108*
Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68	4	140
УКУПНО А:	24	918	25	954	28	1008	28	952	105	3836
Б Изборни предмети										
Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34	4	142

А Обавезни предмети	**Пети разред**		**Шести разред**		**Седми разред**		**Осми разред**		**Укупан фонд часова по предметима**	
	нед	год	нед	Год	нед	год	нед	год	нед	год
Други страни језик – немачки језик / италијански језик	2	72	2	72	2	72	2	68	8	284
УКУПНО Б:	3	108	3	108	3	108	3	102	12	426
УКУПНО А+Б:	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054	117	4262

В Факултативни предмети

Мађарски језик са елементима националне културе	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**36**	**1**	**34**	**4**	**142**
Ромски језик са елементима националне културе	1	36	1	36	1	36	1	34	4	142
УКУПНО В:	2	72	2	72	2	72	2	68	8	2

Напомена:

**Обавезна физичка активност (ОФА) се реализује са 1,5 час недељно, односно 54 часа годишње у 5. и 6. разреду.*

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ, ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И АКТИВНОСТИ ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

Облици образовно-васпитног рада	**Пети разред**		**Шести разред**		**Седми разред**		**Осми разред**	
	нед	Год	нед	год	нед	Год	нед	год
Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
Слободне наставне активности*	1	36	1	36	1	36	1	34
Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
Додатни рад	1	36	1	36	1	36	1	34

** Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди. Програм слободних наставних активности се налази у наставку овог документа. Зависно од расположивих ресурса, ученицима се јуна месеца понуди листа активности за наредну школску годину.*

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

Остали облици образовно-васпитног рада	**Пети разред**		**Шести разред**		**Седми Разред**		**Осми Разред**	
	нед	год	нед	год	нед	Год	нед	год
Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34

Остали облици образовно-васпитног рада	**Пети разред**		**Шести разред**		**Седми Разред**		**Осми Разред**	
	нед	год	нед	год	нед	Год	нед	год
Ваннаставне активности: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе	1	36	1	36	1	36	1	34
Екскурзије	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		1-3 дана годишње	

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА И ПРОГРАМА АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО ЦИКЛУСИМА И РАЗРЕДИМА

1. ЦИКЛУС

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Почетно читање и писање	87
Књижевност	49
Језик	11
Језичка култура	33

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске

и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Књижевност	67
Језик	42
Језичка култура	71

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, да развијају читалачке навике и разумевање прочитаног, као и способност тумачења књижевних и других текстова, негујући свест о значају језика, културе и традиције.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Књижевност	80
Језик	60
Језичка култура	40

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СРПСКИ ЈЕЗИК

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући

свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Књижевност	70
Језик(граматика и правопис)	60
Језичка култура(усмено и писмено изражавање)	50

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област/ тема	Број часова
Поздрављање	4
Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима	8
Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	6
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности	6
Исказивање молбе, захвалности и извињења	5

Област/ тема	Број часова
Честитање	6
Описивање живих бића, предмета, места и појава	6
Исказивање потреба, осета и осећања	6
Исказивање положаја у простору	6
Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања	7
Изражавање допадања/недопадања	6
Поздрављање	6

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ: ученик треба да: препознаваје и изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при говору и читању; разуме вербалне садржаје уз помоћ облика невербалне и вербалне комуникације; даје основне информације о себи и свом окружењу; репродукује сам или у групи кратке рецитације, бројалице и пева познате песмице; реагује вербално и невербално на упуте и постављена питања; изражава допадање и недопадање, поставља питања и тражи разјашњења за питања која не разуме.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област/ тема	Број часова
Introductory unit - Hello again!	6
Play room safari	9
School time	9
Festivals	1
I am hungry	9
Holidays Christmas	2
Culture	2
Happz faces	9
My house	9
Culture	1
Sammertime	9

Област/ тема	Број часова
Playtime	9

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ: препознавање слова, написаних речи и реченица који су усмено усвојене и поштовање правописних знакова приликом читања; могућност давања информација о себи, описивање познате радње коришћењем усвојених речи и реченичних модела; у интеракцији размењивање неколико основних исказа у вези са конкретном ситуацијом и учествовање у комуникацији; преписивање, допуњавање и разумевање писаног текста; разумевање и реаговање на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуством и са активностима (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност и сл.); разговетно изговара гласове; препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста; у говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези са контекстом учионице, активностима у учионици, свакодневним активностима и договорима, као и догађајима из непосредне прошлости; размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену, учествује и поштује норме у комуникацији; допуњава и пише реченице и краће текстове; препричава текст, пише честитку или разгледницу, поруку, позивницу, попуњава формулар или пријаву; препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област/ тема	Број часова
Welcome to Happy Street	4
At school	10
At Happy House	8
At the shop	11
At the park	9
Greg’s flat	10
In the street	8
Festivals	1
In the playground	11

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ: ученик треба да: разуме општи садржај кратких текстова после неколико слушања; разуме краће дијалоге, приче и песме које чује, издвајајући битне информације на часу; разуме и реагује на одговарајући начин на усмене и писмене поруке у вези са личним искуством и са активностима; разуме краћи текст; описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију, препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста; размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену; учествује и поштује норме комуникације; допуњава и пише реченице и краће текстове, препричава текст, пише честитку или разгледницу, поруку, позивницу, попуњава формулар или пријаву; препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје; користе језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (форме учитивости) и разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област/ тема	**Број часова**
Where is Flossy	4
The presents	9
Shopping for Mum	9
Are they monkeys	7
Kites	12
Dad at the sports centre	10
We are late	9
It is snowing	12

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАТЕМАТИКУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком

и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Геометрија	27
Бројеви	146
Мерење и мере	7

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе математике је да ученици овладају основним операцијама и појмовима у оквиру бројева до 100, множења, дељења, мерења дужине и времена, разломака, геометријских облика и математичких израза, да развијају логичко размишљање, способност решавања проблема и повезивање математике са свакодневним животом, као и да научено примењују у практичним активностима, пројектима и интегрисаним задацима.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Обнављање садржаја из претходног разреда	6
Сабирање и одузимање бројева до 100	37
Мерење дужине	8
Множење бројева до 100	31
Геометрија (први део)	14
Дељење бројева до 100	38

Област	Број часова
Геометрија (други део)	10
Разломци	14
Математички изрази	14
Мерење времена	8

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Бројеви	131
Геометрија	34
Мерење и мере	15

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАТЕМАТИКА

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима , знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања:

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Бројеви	100
Геометрија	40
Мерење и мере	30
Обрада података	10

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СВЕТ ОКО НАС

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СВЕТ ОКО НАС

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета Свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему. У условима мале сеоске школе, овај циљ се остварује кроз повезивање наставе са локалном заједницом, природним окружењем и неговањем традиције.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Ја и други	24
Човек ствара	8
Разноврсност природе	30
Сналажење у простору и времену	10

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: СВЕТ ОКО НАС

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења предмета свет око нас јесте да ученици упознају себе, друге људе и окружење у којем живе, развијају свест о припадности заједници, основна знања

о природи и друштву, као и одговоран однос према здрављу, окружењу и природним ресурсима.

Ученици се оспособљавају да уочавају појаве и процесе у свом окружењу, повезују знања о природи и друштву са свакодневним животом, развијају логичко мишљење, радозналост, сарадњу и основне истраживачке вештине.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Други и ја	10
Култура живљења	16
Човек ствара	8
Кретање и мерење времена	14
Разноврсност природе	24

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРИРОДУ И ДРУШТВО

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ПРИРОДА И ДРУШТВО

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе природе и друштва јесте да ученици упознају природно и друштвено окружење, развију свест о повезаности живе и неживе природе, значају заштите животне средине и одговорног понашања у заједници, као и да стекну основна знања и вештине за разумевање појава у свакодневном животу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Природа, човек, друштво	36
Оријентација у простору и времену	13
Кретање	11

Област	Број часова
Материјали	12

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ПРИРОДА И ДРУШТВО

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Одреднице Републике Србије	7
Природне одлике Републике Србије	11
Друштвене одлике Републике Србије	5
Природни ресурси и издрживост	3
Човек	9
Материјали и њихова својства	17
Прошлост Србије	20

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДИГИТАЛНИ СВЕТ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7cb1d37c-1c00-4664-9fdf-b637286e6d32?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Дигитално друштво	18
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	8
Алгоритамски начин размишљања	10

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе предмета дигитални свет је да ученици овладају основним вештинама коришћења дигиталних уређаја и ресурса, да развијају безбедне и одговорне навике у дигиталном окружењу, као и да научено примењују у практичним активностима и пројектима. Настава подстиче логичко и алгоритамско размишљање, сарадњу и комуникацију, развој дигиталне компетенције, креативности и самосталности у раду. Ученици се постепено оспособљавају за разумевање и стварање дигиталних садржаја, као и за безбедно и одговорно учешће у дигиталном друштву.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/35c16014-db79-4f8a-bdf3-c2c7d27e27a0?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Дигитално друштво	20
Безбедно коришћење дигиталних уређаја	6
Алгоритамски начин размишљања	10

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе Дигиталног света јесте да ученици развију основну дигиталну писменост, оспособе се за безбедно и одговорно коришћење дигиталних уређаја и технологија, као и да развијају логичко мишљење, креативност и способност решавања проблема применом дигиталних алата.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/211f1f66-afe1-4492-9271-00d8ef306ae2?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Дигитално друштво	20
Безбедно и одговорно коришћење технологије	5
Алгоритамско размишљање и програмирање	11

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ДИГИТАЛНИ СВЕТ

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/5fa4f742-e23b-4499-948a-4d0a616d8e70?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Дигитално друштво	8
Бетбедно коришћење дигиталних уређаја	10
Алгоритамско размишљање и програмирање	12
Дигитална комуникација и стваралаштво	6

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета Ликовна култура је да ученик, развијајући стваралачко размишљање и естетске критеријуме кроз практични рад, оспособи себе за комуникацију и да изгради позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Напомена: У условима мале сеоске школе, овај циљ се остварује повезивањем наставних садржаја са локалном заједницом, природом и традицијом. Ученици имају прилику да истраже и представе лепоту природног окружења, као и културне и уметничке особености свог краја кроз ликовно стваралаштво. Кроз овакве активности, развијају дубљи осећај припадности и поштовања локалне културе и традиције.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Односи у видном пољу	15
Обликовање	10
Споразумевање	6
Ликовна култура и окружење	5

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе ликовне културе је да ученици развијају осећај за визуелно посматрање и креативно изражавање, да науче да уочавају облике, боје, просторе и супротности у свакодневном окружењу, као и да својим радом истражују и преобликују материјале. Настава подстиче ученике на самостално и групно стварање, изражавање емоција и маште кроз различите технике и материјале, укључујући цртање, сликање, колаж, скулптуру и луткарство. Поред развоја естетске и ликовне компетенције, наставни циљ је и јачање међупредметних способности: повезивање ликовних активности са свакодневним животом, природом, музиком, језиком и математиком, као и подстицање критичког мишљења, решавања проблема, сарадње и комуникације у групи. Ученици се подучавају безбедном и одговорном коришћењу материјала и

прибора, развијају свест о култури, уметности и односу према околини, и уче како да своја знања примењују у разноврсним креативним пројектима.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Облици	22
Простор	20
Споразумевање	18
Ликовне игре	12

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе ликовне културе јесте да ученици развијају визуелно опажање, креативно изражавање и естетску осетљивост, као и да се оспособе за коришћење различитих ликовних техника и материјала, уз развијање маште, стваралачког мишљења и културе изражавања.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
МАТЕРИЈАЛИ	20
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	20
КОМПОЗИЦИЈА	22
ПРОСТОР	10

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ: учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Комуникација	36
Споразумевање	12
Наслеђе	16
Сцена	8

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МУЗИЧКУ КУЛТУРУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Слушање музике	6

Област	Број часова
Извођење музике	24
Музичко стваралаштво	6

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Настава музичке културе у другом разреду има за циљ развој музичке осетљивости, креативности и способности изражавања кроз звук, ритам, мелодију и покрет. Ученици уче основне музичке елементе, певају, свирају ритмичке инструменте, изводе музичке игре и стварају једноставне музичке пратње. Настава подстиче сарадњу, комуникацију, естетичку компетенцију и тимски рад, уз активно учешће у музичком животу школе.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Извођење музике	31/36
Слушање музике	30/36
Музичко стваралаштво	18/36

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе музичке културе јесте да ученици развијају музичке способности, осетљивост за звук и ритам, као и да се оспособе за извођење и слушање музике, уз неговање интересовања за музичко стваралаштво и културну баштину.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Певање и свирање	20
Слушање музике	10
Музичко стваралаштво	6

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МУЗИЧКА КУЛТУРА

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Слушање музике	12
Извођење музике	21
Музичко стваралаштво	3

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета физичко и здравствено васпитање је да ученик унапреди физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Напомена: У условима мале сеоске школе, циљ се може остварити повезивањем са локалном заједницом, природом и традицијом. На пример, ученици могу учествовати у активностима као што су рекреативне игре на отвореном, спортски догађаји у сарадњи

са локалним удружењима или вежбе на природним површинама које промовишу здравље и физичку активност.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Физичка способност	На свим часовима
Моторичка вештина	108
Физичка и здравствена култура	На свим часовима

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе Физичког и здравственог васпитања у другом разреду је развијање основних моторичких способности, правилних покрета и навика, као и свести о здравом начину живота кроз игру, вежбе и спортске активности. Ученици ће усвојити основне облике кретања, вежбе равнотеже, технике бацања и хватања, као и елементе плеса и ритмике, развијајући физичку спремност, координацију и самопоуздање.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Ходање и трчање	14
Скакање и прескакање	15
Бацање и хватање	14
Пузања, вишења, упори и пењања	11
Вежбе на тлу	11
Вежбе равнотеже	12
Вежбе са реквизитима	13

Област	Број часова
Плес и ритмика	9
Полигони	7
Здравствено васпитање	1
Физичке способности	1

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе физичког и здравственог васпитања јесте да ученици развијају моторичке способности, стичу навике редовне физичке активности, усвајају знања о значају здравог начина живота и развијају позитиван однос према физичком вежбању и очувању здравља.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Физичке способности и моторичке вештине	60
Спортске и елементарне игре	33
Основе здравља и безбедности	15

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе,ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања усавременим условима живота и рада.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ - атлетика, спортска гимнастика, основе тимских, спортских и елементарних игара, плес и ритмика, пливање, полигони	55
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА-кутура вежбања и играња, здравствено васпитање	53

ПРОГРАМИ ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО ЦИКЛУСИМА И РАЗРЕДИМА

1. ЦИКЛУС

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРСКА НАСТАВА)

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРСКА НАСТАВА)

1, 2, 3. и 4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе православног катихизиса (верске наставе) у првом циклусу је да се ученици, у складу са узрастом, упознају са основама православне вере, библијским казивањима, молитвом, богослужбеним животом Цркве и хришћанским празницима, као и да развијају љубав, одговорност, поштовање, заједништво и позитиван однос према сопственом верском и културном идентитету.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у наставним програмима верске наставе за први циклус основног образовања и васпитања, односно у правилницима наведеним у Полазним основама рада овог школског програма.
1. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true
2. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true
3. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true
4. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Увод у веру, молитву и хришћански живот	36

Област	Број часова
Библијске приче и личносни однос Бога и човека	36
Црква, Литургија и хришћански празници	36
Хришћанске врлине, породица и заједница	36

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

1. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Напомена: У условима мале сеоске школе, циљ се остварује кроз свакодневне ситуације у одељењу и школи, заједничке активности ученика, неговање сарадње и узајамног уважавања, као и повезивањем са животом локалне заједнице.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/f5a145fb-96a0-44ed-bcb3-b00cfb189a72?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
ЉУДСКА ПРАВА - Ја и други у одељењу	17
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО - Одељење/група као заједница	8
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ - Комуникација и сарадња	6
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ - Акција одељења/групе	5

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

2. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе Грађанског васпитања у другом разреду је развијање свести о правима и одговорностима, изградња позитивних односа у групи, уважавање

различитости, као и развијање компетенција за активно учешће у демократском друштву кроз практичне активности, дијалог и једноставне акције у школи и локалној заједници.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/893c4453-c577-4ff2-9a57-19f937dd7107?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Људска права - Ја и други у различитим групама	13
Демократско друштво - Школа као заједница	6
Процеси у савременом свету - Школа као безбедно место	6
Грађански активизам - Школа као безбедно место за све	11

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

3. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе грађанског васпитања јесте да ученици развијају свест о себи и другима, усвајају основне вредности као што су поштовање, толеранција, сарадња и одговорност, као и да се оспособе за активно и одговорно учешће у животу заједнице.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
ЉУДСКА ПРАВА - Сви различити, а сви равноправни	14
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО - Ја и други у локалној заједници	8
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ - Снага узајамне помоћи	4
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ - Акција солидарности у локалној заједници	10

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе-Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Људска права	8
Демократско друштво	10
Процеси у грађанском свету	10
Грађански активизам	8

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

1, 2, 3. и 4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Мађарског језика са елементима националне културе је развијање основне комуникативне компетенције ученика на мађарском језику, неговање правилног усменог и писменог изражавања, постепено богаћење речника, упознавање са књижевношћу, обичајима, традицијом и културом мађарског народа, као и развијање позитивног односа према језичком и културном идентитету, уз уважавање различитости и интеркултуралности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у програмима наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања за изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе.
1. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true
2. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/a24406e1-a0df-4c0e-8d37-

889324374c16?fromLink=true
3. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/a495b9ae-8bd6-4fb6-b03e-11c37b8f0e36?fromLink=true
4. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Језик и језичка култура	36
Усмено и писмено изражавање	36
Књижевност и читање	36
Елементи националне културе	36

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

1, 2, 3. и 4. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Ромског језика са елементима националне културе је да ученици развијају основну комуникативну компетенцију на ромском језику, богате речник, негују усмено и писмено изражавање, упознају се са књижевношћу, усменим предањем, обичајима, традицијом и културом Рома, као и да развијају позитиван однос према сопственом језичком и културном идентитету и уважавању различитости.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у програмима наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања за изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе.
1. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true
2. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/a24406e1-a0df-4c0e-8d37-889324374c16?fromLink=true
3. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/a495b9ae-8bd6-4fb6-b03e-11c37b8f0e36?fromLink=true
4. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Језик и језичка култура	36
Усмено и писмено изражавање	36

Област	Број часова
Књижевност, песме и приче	36
Елементи националне културе Рома	36

ПРОГРАМИ ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА

2. ЦИКЛУС

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

5. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Књижевност	80
Граматика	60
Језичка култура	40

6. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору

и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Књижевност	65
Граматика	45
Језичка култура	34

7. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Књижевност	65
Граматика	45
Језичка култура	34

8. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Књижевност	63
Граматика	44
Језичка култура	29

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Разумевање говорног језика	20
Конверзација	20
Разумевање писаног текста	18
Писмено изражавање	14

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Енглески језик

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Разумевање говорног језика	20
Конверзација	20
Разумевање писаног текста	17
Писмено изражавање	15

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Енглески језик

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Разумевање говорног језика	20
Конверзација	20
Разумевање писаног текста	18
Писмено изражавање	14

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Енглески језик

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Разумевање говорног језика	20
Конверзација	20
Разумевање писаног текста	18
Писмено изражавање	14

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАТЕМАТИКУ

5. РАЗРЕД - математика

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Природни бројеви и дељивост	35
Основни појмови геометрије	18
Угао	21
Разломци	55
Осна симетрија	15
Укупно	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења,

позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Цели бројеви	36
Троугао	18
Рационално бројеви	56
Четвороугао	20
Површина троуглова и четвороуглова	14
Укупно	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Реални бројеви	24
Питагорина теорема	21
Цели алгебарски изрази	50
Многоугао	23
Круг	20
Обрада података	6
Укупно	144

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**	
Сличност	17	
Тачка, права , раван	14	
Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	18	
Призма	13	
Пирамида	18	
Линеарна функција	12	
Системи линеарних једначина са две непознате	13	
Ваљак	12	
Купа	11	
Лопта	8	
Укупно	136	

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ИСТОРИЈУ

ИСТОРИЈА

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појапроцесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однпрема себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наследруштву и држави у којој живи.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пезти разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Шта је историја	6
Праисторија	3
Стари век	27

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културноисторијском наслеђу, друштву и држави у којој живи

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Основи проучавања прошлости	6
Европа , Средоземље и српске земље у раном средњем веку	19
Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку	28
Европа,свет и српке земље у раном новом веку (прединдустријско доба)	19

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3
ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)	23
ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	24
ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	22

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе историје јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Настава историје треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Основи проучавања прошлости	4
Европа,свет и Југословенска држава између два светска рата	20
Други светски рат	20
Европа,свет и Југословенска држава у периоду Хладног рата	12
Европа,свет и Југословенска држава у савременим процесима	12

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГЕОГРАФИЈУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Географија

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географском, друштвено-географским, насеобинским, политичко географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредости мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Човек и географија	1
Васиона	5
Планета Земља	30
Укупно	36 часова

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Географија

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географском, друштвено-географским, насеобинским, политичко географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредости мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Друштво и географија	3
Географска карта	10
Становништво	10
Насеља	9
Привреда	11
Држава и интеграциони процеси	14
Географија Европе	15
Укупно	72 часа

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Географија

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географском, друштвено-географским, насеобинским, политичко географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредости мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Регионална географија	1
Географске регије Европе	23
Азија	17
Африка	10
Северна Америка	7
Јужна Америка	6
Аустралија и Океанија	6
Поларне области	2
Укупно	72 часа

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Географија

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географском, друштвено-географским, насеобинским, политичко географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредости мултикултуралности и патриотизма.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	7
ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	26
ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	24
ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	3
ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	3
Укупно	68 часова

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА БИОЛОГИЈУ

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Порекло и разноврсност живота	34
Јединство грађе и функције као основа живота	11
Наслеђивање и еволуција	7
Живот у екосистему	12
Човек и здравље	8
Посматрање, мерење и експеримент у биологији	Часови су распоређени у претходних пет тема

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Јединство грађе и функције као основа живота	36
Живот у екосистему	16
Наслеђивање и еволуција	6

Област	Број часова
Порекло и разноврсност живота	6
Човек и здравље	8
Посматрање, мерење и експеримент у биологији	Часови су распоређени у претходних пет тема

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, разуме значај биолошке разноврсности и потребу за одрживим развојем и развије одговоран однос према себи и природи.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Наслеђивање и еволуција	12
Јединство грађе и функције као основа живота	35
Порекло и разноврсност живота	10
Живот у екосистему	8
Човек и здравље	7
Посматрање, мерење и експеримент у биологији	Часови су распоређени у претходних пет тема

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Јединство грађе и функције као основа живота Наслеђивање и еволуција	26
Човек и здравље	9
Порекло и разноврсност живота	7
Наслеђивање и еволуција	7
Живот у екосистему	19
Посматрање, мерење и експеримент у биологији	Часови су распоређени у претходних пет тема

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИКУ

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљеви наставе физике усмерени су на развијање разумевања основних физичких појмова и закона, као и оспособљавање ученика да посматрају, описују и објашњавају природне појаве из свакодневног живота. Посебан значај има развијање логичког и критичког мишљења, као и повезивање физике са свакодневним искуством ученика.

Такође, циљ наставе је развијање експерименталних вештина и стицање навике за извођење једноставних огледа и мерења, чиме се подстиче активно учење и практична примена знања. Ови циљеви доприносе томе да ученици у 6. разреду стекну основна знања из физике и развију способност њиховог разумевања и примене у свакодневном животу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Увод	4
Кретање	13
Сила	15
Мерење	13
Маса и густина	14
Притисак	13

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљеви наставе физике усмерени су на развијање разумевања основних физичких појмова и закона, као и оспособљавање ученика да посматрају, описују и објашњавају природне појаве из свакодневног живота. Посебан значај има развијање логичког и критичког мишљења, као и повезивање физике са свакодневним искуством ученика.

Такође, циљ наставе је развијање експерименталних вештина и стицање навике за извођење једноставних огледа и мерења, чиме се подстиче активно учење и практична примена знања. Ови циљеви доприносе томе да ученици у 6. разреду стекну основна знања из физике и развију способност њиховог разумевања и примене у свакодневном животу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Сила и кретање	25
Кретање под утицајем Земљине теже	12
Равнотежа тела	11
Механички рад, енергија и снага	14
Топлотне појаве	10

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљеви наставе физике усмерени су на развијање разумевања основних физичких појмова и закона, као и оспособљавање ученика да посматрају, описују и објашњавају природне појаве из свакодневног живота. Посебан значај има развијање логичког и критичког мишљења, као и повезивање физике са свакодневним искуством ученика.

Такође, циљ наставе је развијање експерименталних вештина и стицање навике за извођење једноставних огледа и мерења, чиме се подстиче активно учење и практична примена знања. Ови циљеви доприносе томе да ученици у 6. разреду стекну основна знања из физике и развију способност њиховог разумевања и примене у свакодневном животу.Bottom of FormBottom of Form

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Осцилације и таласи	10
Светлосне појаве	13
Електрично поље	11
Електрична струја	19
Магнетно поље	6
Елементи атомске и нуклеарне физике	7
Физика и савремени свет	2

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ХЕМИЈУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ХЕМИЈА

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе хемије јесте да ученици стекну основна знања о појмовима, законима и процесима у хемији, као и да развију разумевање састава, структуре и промена супстанци и њихове примене у свакодневном животу.

Настава хемије има за циљ и развијање научне писмености, логичког и критичког мишљења, експерименталних вештина, као и одговоран однос према здрављу, животној средини и безбедности у раду са хемијским супстанцама.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за одговарајући разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Хемија као експериментална наука и хемија у свету око нас	6
Хемијска лабораторија	6
Атоми и хемијски елементи	10
Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења	9
Хомогене и хетерогене смеше	11
Хемијске реакције и хемијске једначине	7
Израчунавања у хемији	11
Водоник и кисеоник и њихова једињења, соли	12

Област	Број часова
Укупно	72

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ХЕМИЈА

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе хемије у 8. разреду јесте да ученици продубе знања о грађи супстанце, хемијским реакцијама и законима који их описују, као и да разумеју основне принципе неорганске и органске хемије.

Развија се способност повезивања хемијских појава са свакодневним животом, као и свест о значају хемије за здравље људи, заштиту животне средине и технолошки развој. Ученици се оспособљавају за безбедан рад, одговоран однос према супстанцама и развој експерименталних вештина.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања:
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
Метали, оксиди и хидроксиди метала	10
Неметали, оксиди неметала и хидроксиди	10
Соли – добијање, својства и примена	8
Органска једињења и њихова општа својства	3
Угљоводоници	10
Органска једињења са кисеоником	10
Биолошки важна органска једињења	10
Заштита животне средине и зелена хемија	7
УКУПНО	68

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ТЕХНИКУ И ТЕХНОЛОГИЈУ

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Животно и радно окружење	6
Саобраћај	8
Техничка и дигитална писменост	18
Ресурси и производња	20
Конструкторско моделовање	20
Укупно	72

Наставни садржаји у петом разреду обухватају област животног и радног окружења, у којој ученици упознају улогу технике у свакодневном животу. Област саобраћаја усмерена је на развој свести о безбедном понашању и правилном учешћу у саобраћају.Техничка и дигитална писменост обухвата основе техничког цртања, читање једноставних приказа и упознавање са основним алатима и средствима. Област ресурса и производње омогућава ученицима да разумеју како се материјали користе у процесима производње и зашто је важно њихово рационално коришћење. Кроз конструктивно моделовање ученици стичу практична знања и вештине, планирају и израђују једноставне техничке моделе, чиме повезују теоријско знање и практичан рад.

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Животно и радно окружење	6
Саобраћај	8
Техничка и дигитална писменост	18
Ресурси и производња	20
Конструкторско моделовање	20
Укупно	72

Наставни садржаји у шестом разреду обухватају продубљено проучавање животног и радног окружења, где ученици упознају различите техничке системе и њихову улогу у савременом друштву. Област саобраћаја усмерена је на разумевање правила и безбедног понашања, као и на развој одговорности као учесника у саобраћају. Техничка и дигитална писменост обухвата рад са техничким цртежима, мерење и коришћење алата и прибора. У области ресурса и производње ученици се упознају са различитим материјалима, поступцима обраде и основама производних процеса, уз нагласак на заштиту животне средине. Кроз конструктивно моделовање ученици стичу практична искуства у изради сложенијих модела, примењујући техничка знања и развијајући креативност и прецизност у раду.

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе Технике и технологије је развој техничко-технолошке писмености ученика и одговорног односа према раду, производњи и коришћењу техничких ресурса. Ученици треба да стекну бољи увид у своја професионална интересовања и развију предузимљивост и иницијативу.

Предмет има задатак да оспособи ученике за живот и рад у савременом, брзо променљивом техничко-технолошком окружењу. Посебно се наглашава значај сталног усавршавања, целоживотног учења и развијања компетенција које су важне за лични и професионални развој.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Животно и радно окружење	6
Саобраћај	24
Техничка и дигитална писменост	4
Ресурси ипроизводња	20
Конструкторско меделовање	18

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе Технике и технологије је развој техничко-технолошке писмености ученика и одговорног односа према раду, производњи и коришћењу техничких ресурса. Ученици треба да стекну бољи увид у своја професионална интересовања и развију предузимљивост и иницијативу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**

Животно и радно окружење	6
Саобраћај	6
Техничка и дигитална писменост	18
Ресурси ипроизводња	20
Конструкторско моделовање	18
Укупно	68

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ИНФОРМАТИКУ И РАЧУНАРСТВО

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је да ученик овладавајући знањима и вештинама које се односе на управљање информацијама, безбедну дигиталну комуникацију, стварање дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма, развија логичко, критичко и креативно мишљење; самопоуздање у коришћењу дигиталних технологија на рационалан, етичан и безбедан начин; позитиван однос према иновацијама и способност примене стечених знања у решавању проблема из свакодневног живота, учењу других предмета и одговорном доношењу одлука.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
ИКТ	9
Дигитална писменост	5
Рачунарство	16
Пројектна настава	6
Укупно	36

Наставни садржаји у петом разреду обухватају увод у информатику и рачунарство, где се ученици упознају са основним појмовима и деловима рачунара, као и са улогом информација у савременом друштву. У оквиру дигиталне писмености ученици уче да користе оперативни систем, управљају датотекама и организују свој радни простор. Обрада текста представља значајну област у којој ученици стичу практичне вештине креирања и уређивања докумената. Интернет и дигитална комуникација обрађују се кроз теме које се односе на претрагу информација, електронску комуникацију и безбедност на мрежи. Основе алгоритамског размишљања уводе ученике у свет програмирања кроз једноставне задатке и визуелне алате програма Scratch, при чему се нагласак ставља на разумевање логике, а не на сложеност кода.

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је да ученик овладавајући знањима и вештинама које се односе на управљање информацијама, безбедну дигиталну комуникацију, стварање дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма, развија логичко, критичко и креативно мишљење; самопоуздање у коришћењу дигиталних технологија на рационалан, етичан и безбедан начин; позитиван однос према иновацијама и способност примене стечених знања у решавању проблема из свакодневног живота, учењу других предмета и одговорном доношењу одлука.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
ИКТ	9
Дигитална писменост	5
Рачунарство	16
Пројектна настава	6
Укупно	36

Наставни садржаји у шестом разреду обухватају обраду текста са нагласком на креирање и уређивање табела у документу, као и развој вештина креирања презентација које укључују различите мултимедијалне елементе. Значајно место заузима рад са звучним и видео записом, где ученици уче основе снимања, уређивања и интеграције ових садржаја у дигиталне пројекте. Област рачунарских мрежа и интернета обухвата основне појмове о повезивању рачунара, функционисању интернета и коришћењу интернет сервиса. Посебан сегмент односи се на безбедност у дигиталном окружењу и препознавање дигиталног насиља. Алгоритамско размишљање и програмирање реализују се кроз увод у програмски језик Python, где ученици усвајају основне концепте и примењују их у једноставним програмским задацима.

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је да ученик овладавајући знањима и вештинама које се односе на управљање информацијама, безбедну дигиталну комуникацију, стварање дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма, развија логичко, критичко и креативно мишљење; самопоуздање у коришћењу дигиталних технологија на рационалан, етичан и безбедан начин; позитиван однос према

иновацијама и способност примене стечених знања у решавању проблема из свакодневног живота, учењу других предмета и одговорном доношењу одлука.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
ИКТ	10
Дигитална писменост	4
Рачунарство	16
Пројектна настава	6
Укупно	36

Наставни садржаји у седмом разреду обухватају напреднију обраду текста, са нагласком на уметање и обликовање различитих садржаја у документу. Област дигиталне графике укључује рад са растерском графиком у програму GIMP и векторском графиком у програму Inkscape, где ученици стичу основна знања о креирању и обради слика. Област интернета и дигиталне комуникације обухвата коришћење електронске поште, рад на дељеним документима и разумевање начина функционисања интернет сервиса. Алгоритамско размишљање и програмирање реализују се кроз рад у програмском језику Python, са посебним акцентом на графичко приказивање и примену библиотеке Pygame.

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је да ученик овладавајући знањима и вештинама које се односе на управљање информацијама, безбедну дигиталну комуникацију, стварање дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма, развија логичко, критичко и креативно мишљење; самопоуздање у коришћењу дигиталних технологија на рационалан, етичан и безбедан начин; позитиван однос према иновацијама и способност примене стечених знања у решавању проблема из свакодневног живота, учењу других предмета и одговорном доношењу одлука.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања
https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
ИКТ	10
Дигитална писменост	4
Рачунарство	14
Пројектна настава	6
Укупно	34

Наставни садржаји у осмом разреду обухватају рад у програмима за табеларне прорачуне, где ученици стичу знања о уносу, обради и анализи података, као и њиховом графичком приказу. Област рачунарства у облаку обухвата коришћење дељених докумената и табела, са нагласком на сарадничком раду. Посебан сегмент наставе односи се на упознавање са вештачком интелигенцијом, њеним применама и етичким аспектима. У области програмирања ученици раде у Jupyter окружењу, где се упознају са радом са низовима података и њиховим графичким представљањем, чиме се повезују програмирање и анализа података.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење, естетичке критеријуме и визуелну писменост кроз практични рад, оспособљава за комуникацију, решавање проблема и изграђивање позитивног односа према култури, уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за 5. разред основног образовања и васпитања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Ритам	18
Линија	18
Облик	20
Визуелно споразумевање	16

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење, естетичке критеријуме и визуелну писменост кроз практични рад, оспособљава за комуникацију, решавање проблема и изграђивање позитивног односа према култури, уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за 6. разред основног образовања и васпитања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Боја	9
Боја и светлина	6
Текстура	7
Комуникација	5
Простор	5
Свет уобразиље у ликовним делима	4

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење, естетичке критеријуме и визуелну писменост кроз практични рад, оспособљава за комуникацију, решавање проблема и изграђивање позитивног односа према култури, уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за 7. разред основног образовања и васпитања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Простор и композиција	23
Комуникација	13

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ЛИКОВНА КУЛТУРА

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење, естетичке критеријуме и визуелну писменост кроз практични рад, оспособљава за комуникацију, решавање проблема и изграђивање позитивног односа према култури, уметничком наслеђу свог и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о програму наставе и учења за 8. разред основног образовања и васпитања: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Композиција	16
Наслеђе	10
Комуникација	8

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МУЗИЧКУ КУЛТУРУ

Музичка култура

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа, култури свога и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања. https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Човек и музика	12
Музички инструменти	8

Област	Број часова
Слушање музике	20
Извођење музике и основе музичке писмености	26
Музичко стваралаштво	6

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања. https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Човек и музика	7
Музички инструменти	3
Слушање музике	9
Извођење музике и основе музичке писмености	14
Музичко стваралаштво	3

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања. https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Човек и музика	8
Музички инструменти	6
Слушање музике	13
Извођење музике и основе музичке писмености	5
Музичко стваралаштво	4

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања. https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Човек и музика	10
Музички инструменти	6
Слушање музике	10
Извођење музике и основе музичке писмености	4
Музичко стваралаштво	4

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

5. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Атлетика	16
Гимнастика	16
Рукомет	16
Плес и ритмика	6
Стони тенис	12
Антропометрија	6
Обавезне физичке активности	54

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

6. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Атлетика	16
Гимнастика	16
Кошапка	16
Плес и ритмика	6
Стони тенис	12
Антропометрија	6
Обавезне физичке активности	54

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

7. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Атлетика	16
Гимнастика	16
Одбојка	16
Футсал	12
Рукомет	12
Кошарка	12
Кондиционо вежбање	10
РСГ и плес	4
Полигони	5
Антропометрија	5

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

8. разред

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Атлетика	15
Гимнастика	15
Кошарка	14
Футсал	12
Рукомет	12
Одбојка	12
Кондиционо вежбање	8
РСГ и плес	4
Полигони	5
Антропометрија	5

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРСКА НАСТАВА)

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРСКА НАСТАВА)

5, 6, 7. и 8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе православног катихизиса (верске наставе) у другом циклусу је продубљивање знања о основама православне вере, Светом писму, Предању, литургијском животу и историји Цркве, као и развијање способности ученика да разуме хришћански поглед на човека, свет, заједницу, слободу и одговорност и да негује духовне, моралне, културне и етичке вредности у свакодневном животу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у наставним програмима верске наставе за други циклус основног образовања и васпитања, односно у правилницима наведеним у Полазним основама рада овог школског програма.
5. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true
6. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true
7. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true

8. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/bdb11f3d-d5ec-46f4-a082-b933535ee716?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Свето писмо и историја спасења	36
Црква као литургијска заједница	36
Хришћански живот, слобода и одговорност	36
Вера, култура и савремени живот	34

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Грађанско васпитање

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Људска права	6
Демократско друштво	7
Проседи у савременом свету	10
Грађански активизам	13
Укупно	36 часова

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Грађанско васпитање

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Људска права	9
Демократско друштво	9
Проседи у савременом свету	9
Грађански активизам	9
Укупно	36 часова

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Грађанско васпитање

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Увод	2
Грађанин	19
Држава и власт	7
Ђачки парламент и иницијатива	5
Завршни део	3
Укупно	36 часова

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Грађанско васпитање

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и

одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Људска права	6
Демократско друштво	10
Проседи у савременом свету	9
Грађански активизам	7
Укупно	34 часова

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК – НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе немачког језика као другог страног језика у 5. разреду јесте да ученици стекну основна знања о језику и развију елементарне комуникативне способности. Ученици се оспособљавају за разумевање и употребу једноставних речи и израза у свакодневним ситуацијама, као и за основно усмено и писано изражавање. Развија се интересовање за учење страног језика и упознавање културе немачког говорног подручја.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Исходи учења у настави немачког језика као 2. страног језика у 5. разреду дефинисани су у складу са Програмом наставе и учења за страни језик, који прописује Завод за унапређивање образовања и васпитања, и усклађени су са нивоом А1. Ученик развија основну комуникативну компетенцију и оспособљава се да разуме и користи једноставне изразе у свакодневним ситуацијама. Разуме кратке исказе и текстове, учествује у једноставној усменој комуникацији и пише кратке поруке о себи и свом окружењу. Користи основни фонд речи и једноставне граматичке структуре, развија свест о култури немачког говорног подручја и примењује основне облике учтиве комуникације.
5. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Neu hier	9

Област	Број часова
Meine Klasse	11
Tiere	9
Mein Tag	12
Hobbys	9
Meine Familie	12
Was kostet das?	10

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Исходи учења у настави немачког језика као 2. страног језика у 6. разреду дефинисани су у складу са Програмом наставе и учења за страни језик, који прописује Завод за унапређивање образовања и васпитања, и усклађени су са нивоом А1.2. Ученик унапређује основну комуникативну компетенцију и користи једноставне изразе у свакодневним ситуацијама. Разуме краће усмене и писане текстове, учествује у једноставној комуникацији и пише кратке, повезане реченице и једноставне текстове. Проширује фонд речи и примењује основне граматичке структуре (презент, увод у перфекат, предлози са дативом…), развија свест о култури немачког говорног подручја и примењује основне облике учтиве комуникације. 6. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Mein Zimmer	10
Das schmeckt gut	11
Meine Freizeit	8
Das sieht gut aus	11
Partys	12
Meine Stadt	8
Ferien	12

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Исходи учења у настави немачког језика као 2. страног језика у 7. разреду дефинисани су у складу са Програмом наставе и учења за страни језик, који прописује Завод за унапређивање образовања и васпитања, и усклађени су са нивоом А2.1. Ученик развија и проширује комуникативну компетенцију и користи језик у свакодневним ситуацијама и једноставнијим комуникативним контекстима. Разуме краће усмене и писане текстове о познатим темама, издваја битне информације и учествује у једноставној, али смисленој комуникацији. Проширује фонд речи и примењује основне и проширене граматичке структуре (перфекат, модални глаголи, предлози, зависне реченице), развија свест о култури немачког говорног подручја и примењује основне облике учтиве комуникације уз делимичну самосталност у учењу. 7. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Wie war's in den Ferien?	9
Meine Pläne	13
Freundschaft	11
Bilder und Töne	8
Zusammenleben	12
Das gefällt mir	10
Mehr über mich	9

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Исходи учења у настави немачког језика као 2. страног језика у 8. разреду дефинисани су у складу са Програмом наставе и учења за страни језик, који прописује Завод за унапређивање образовања и васпитања, и усклађени су са нивоом А2.2. Ученик

даље развија комуникативну компетенцију и користи немачки језик у свакодневним ситуацијама и ширем друштвеном контексту. Разуме усмене и писане текстове средње дужине о познатим темама, издваја кључне и појединачне информације. У усменом и писаном изражавању ученик описује догађаје, искуства и планове, износи мишљење и образлаже га на једноставан начин, као и пише краће повезане текстове. Ученик проширује фонд речи и граматичку структуру (перфекат, футур, претерит, модални глаголи, предлози, зависне реченице), развија интеркултуралну компетенцију и примењује одговарајуће облике језичког понашања уз већу самосталност у учењу. 8. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Fitness und Sport	8
Unsere Feste	11
Austausch	11
Berliner Luft	8
Welt und Umwelt	12
Reisen am Rhein	10
Ein Abschied	8

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

5. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТ УЧЕЊА

У настави страног језика је тешко направити јасну дистинкцију области према броју часова. Области се преплићу и на једном часу се ради више области. Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основне школе. Обрађују се у складу са интересовањима ученика и актуелним збивањима у свету.

Укупно предвиђених часова:72

Комуникативне функције / области
Поздрављање
Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима
Разумевање и давање једноставних упутстава и налога
Исказивање правила понашања
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности
Исказивање молбе, захтева и захвалности
Честитање
Описивање живих бића, предмета, места и појава
Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности
Исказивање потреба, осета и осећања
Исказивање просторних односа и величина
Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)
Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања
Изражавање допадања/ недопадања
Изражавање количине и бројева

Тематске области
1) Лични идентитет
2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
3) Географске особености
4) Становање – форме, навике
5) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест
6) Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)
7) Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање
8) Професионални живот (изабрана – будућа струка), планови везани за будуће занимање
9) Млади – деца и омладина

10) Животни циклуси
11) Здравље, хигијена, превентива болести, лечење
12) Емоције, љубав, партнерски и други међуљудски односи
13) Транспорт и превозна средства
14) Клима и временске прилике
15) Наука и истраживања
16) Уметност (нарочито модерна књижевност за младе; савремена музика)
17) Духовни живот; норме и вредности (етички и верски принципи); ставови, стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија; брига о другоме
18) Обичаји и традиција,фолклор, прославе (рођендани, празници)
19) Слободно време – забава, разонода, хобији
20) Исхрана и гастрономске навике
21) Путовања
22) Мода и облачење
23) Спорт
24) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења
25) Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже
26) Живот у иностранству, контакти са странцима, ксенофобија

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

6. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true

ОБЛАСТ УЧЕЊА

У настави страног језика је тешко направити јасну дистинкцију области према броју часова. Области се преплићу и на једном часу се ради више области. Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основне школе. Обрађују се у складу са интересовањима ученика и актуелним збивањима у свету.

Укупно предвиђених часова:72

Комуникативне функције / области
Поздрављање и представљање себе и других; тражење/давање основних информација о себи и о другима
Разумевање и давање упутстава
Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности
Изражавање молбе, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности
Упућивање честитки и изражавање захвалности
Описивање живих бића, предмета, места и појава
Описивање догађаја и радњи у садашњости
Описивање догађаја и радњи у прошлости
Исказивање планова и намера
Исказивање жеља, потреба, осета и осећања
Исказивање просторних односа и величина
Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)
Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања
Изражавање интересовања, допадања/ недопадања
Изражавање количине и бројева и цена

Тематске области
1) Лични идентитет
2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
3) Географске особености
4) Становање – форме, навике
5) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест
6) Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)
7) Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање
8) Професионални живот (изабрана – будућа струка), планови везани за будуће занимање
9) Млади – деца и омладина

10) Животни циклуси
11) Здравље, хигијена, превентива болести, лечење
12) Емоције, љубав, партнерски и други међуљудски односи
13) Транспорт и превозна средства
14) Клима и временске прилике
15) Наука и истраживања
16) Уметност (нарочито модерна књижевност за младе; савремена музика)
17) Духовни живот; норме и вредности (етички и верски принципи); ставови, стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија; брига о другоме
18) Обичаји и традиција,фолклор, прославе (рођендани, празници)
19) Слободно време – забава, разонода, хобији
20) Исхрана и гастрономске навике
21) Путовања
22) Мода и облачење
23) Спорт
24) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења
25) Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже
26) Живот у иностранству, контакти са странцима, ксенофобија

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

7. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања (решење министра број 110-00-90/2019-04 од 25. априла 2019. године)

(https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/1cd9f883-ccfe-4a73-8ccd-95bc212169e1?fromLink=true/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/4/sg)

ОБЛАСТ УЧЕЊА

У настави страног језика је тешко направити јасну дистинкцију области према броју часова. Области се преплићу и на једном часу се ради више области. Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основне школе. Обрађују се у складу са интересовањима ученика и актуелним збивањима у свету.

Укупно предвиђених часова:72

Комуникативне функције / области
Поздрављање и представљање себе и других; тражење/давање основних информација о себи и о другима
Описивање живих бића, предмета, места и појава, радњи, стања и збивања
Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих
Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности
Разумевање и давање упутстава
Описивање догађаја и радњи у садашњости
Описивање догађаја и радњи у прошлости
Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)
Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања
Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору
Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза
Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања
Изражавање интересовања, допадања/ недопадања
Изражавање мишљења
Изражавање количине, димензија, бројева и цена

Тематске области
1) Лични идентитет
2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
3) Географске особености
4) Становање – форме, навике
5) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест

6) Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)
7) Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање
8) Професионални живот (изабрана – будућа струка), планови везани за будуће занимање
9) Млади – деца и омладина
10) Животни циклуси
11) Здравље, хигијена, превентива болести, лечење
12) Емоције, љубав, партнерски и други међуљудски односи
13) Транспорт и превозна средства
14) Клима и временске прилике
15) Наука и истраживања
16) Уметност (нарочито модерна књижевност за младе; савремена музика)
17) Духовни живот; норме и вредности (етички и верски принципи); ставови, стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија; брига о другоме
18) Обичаји и традиција,фолклор, прославе (рођендани, празници)
19) Слободно време – забава, разонода, хобији
20) Исхрана и гастрономске навике
21) Путовања
22) Мода и облачење
23) Спорт
24) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења
25) Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже
26) Живот у иностранству, контакти са странцима, ксенофобија

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању

страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у Правилнику о плану наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања (Број 110-00-249/2019-04 од 31. јула 2019. године) https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТ УЧЕЊА

У настави страног језика је тешко направити јасну дистинкцију области према броју часова. Области се преплићу и на једном часу се ради више области. Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основне школе. Обрађују се у складу са интересовањима ученика и актуелним збивањима у свету.

Укупно предвиђених часова: 68

Комуникативне функције / области
Поздрављање и представљање себе и других; тражење/давање основних информација о себи и о другима
Описивање живих бића, предмета, места и појава, радњи, стања и збивања
Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих
Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности
Разумевање и давање упутстава
Описивање догађаја и радњи у садашњости
Описивање догађаја и радњи у прошлости
Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)
Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања
Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору
Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза
Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања
Изражавање допадања/ недопадања
Изражавање мишљења
Изражавање количине, димензија, и цена

Тематске области
1) Лични идентитет
2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
3) Географске особености

4) Становање – форме, навике
5) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест
6) Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)
7) Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање
8) Професионални живот (изабрана – будућа струка), планови везани за будуће занимање
9) Млади – деца и омладина
10) Животни циклуси
11) Здравље, хигијена, превентива болести, лечење
12) Емоције, љубав, партнерски и други међуљудски односи
13) Транспорт и превозна средства
14) Клима и временске прилике
15) Наука и истраживања
16) Уметност (нарочито модерна књижевност за младе; савремена музика)
17) Духовни живот; норме и вредности (етички и верски принципи); ставови, стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија; брига о другоме
18) Обичаји и традиција,фолклор, прославе (рођендани, празници)
19) Слободно време – забава, разонода, хобији
20) Исхрана и гастрономске навике
21) Путовања
22) Мода и облачење
23) Спорт
24) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења
25) Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже
26) Живот у иностранству, контакти са странцима, ксенофобија

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: МАЂАРСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

5, 6, 7. и 8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Мађарског језика са елементима националне културе у другом циклусу је да ученици проширују језичку и комуникативну компетенцију на мађарском језику, развијају читалачке навике, усмено и писмено изражавање, упознају књижевност, културу, историју, обичаје и традицију мађарског народа и граде одговоран, толерантан и интеркултурални однос према свом и другим културним идентитетима.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у програмима наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања за изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе.
5. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true
6. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true
7. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/a495b9ae-8bd6-4fb6-b03e-11c37b8f0e36?fromLink=true
8. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	**Број часова**
Језик и комуникација	36
Књижевност, читање и разумевање текста	36
Језичка култура и писмено изражавање	36
Елементи националне културе	34

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: РОМСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

5, 6, 7. и 8. РАЗРЕД

ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Циљ учења Ромског језика са елементима националне културе у другом циклусу је да ученици проширују језичку и комуникативну компетенцију на ромском језику, развијају читалачке навике, усмено и писмено изражавање, упознају књижевност, усмено предање, историју, обичаје, традицију и културу Рома и граде позитиван однос према сопственом идентитету, уз уважавање различитости и интеркултуралности.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Сви исходи предмета доступни су у програмима наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања за изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе.
5. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true
6. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/39629e1d-f299-4641-896c-22822d565c3a?fromLink=true
7. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/a495b9ae-8bd6-4fb6-b03e-11c37b8f0e36?fromLink=true

8. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/slglrsViewPdf/7f60db16-8760-4e25-bc8a-f69fe1fb2e2c?fromLink=true

ОБЛАСТИ УЧЕЊА

Област	Број часова
Језик и комуникација	36
Књижевност, усмено предање и читање	36
Језичка култура и писмено изражавање	36
Елементи националне културе Рома	34

ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Опште смернице, концепт и значај слободних наставних активности

Слободне наставне активности (СНА) представљају важан сегмент образовно-васпитног рада са ученицима од петог до осмог разреда, чија је основна улога подстицање целовитог развоја ученика и развој компетенција неопходних за живот у савременом друштву. Иако се за поједине СНА може уочити природна повезаност са обавезним предметима (на пример, Медијска писменост са Српским језиком или Вежбањем до здравља са Физичким и здравственим васпитањем), њихова сврха није проширивање или продубљивање наставних садржаја тих предмета, нити надокнађивање пропуштеног градива.

СНА се заснивају на широј и флексибилнијој повезаности знања, што омогућава успостављање корелација са различитим наставним областима. Посебна вредност овог концепта огледа се у двосмерном трансферу знања – ученици у активности уносе своја школска и ваншколска искуства, док се знања и вештине стечене у оквиру СНА примењују у другим наставним ситуацијама и свакодневном животу. На тај начин учење добија функционални карактер и постаје ближе реалним животним контекстима.

Као и настава свих предмета, СНА доприносе остваривању општих циљева образовања и васпитања и развоју међупредметних компетенција. Ове компетенције подразумевају способност примене знања, вештина, ставова и вредности у конкретним животним ситуацијама. СНА имају посебан потенцијал за њихов развој јер се реализују кроз различите садржаје, облике рада и области, подстичући пре свега: целоживотно учење, сарадњу, решавање проблема, рад са подацима и информацијама, дигиталну писменост и комуникацију.

У оквиру СНА посебно се инсистира на трансформацији знања у функционалне вештине. То се постиже кроз захтеве који подстичу ученике да знања користе у новим ситуацијама, анализирају, упоређују, вреднују и критички преиспитују различите појаве и ставове, као и да креирају нова решења, планирају активности и реализују пројекте. На тај начин се развијају више когнитивне способности као што су критичко и стваралачко мишљење.

Посебна вредност слободних наставних активности огледа се у њиховом свеобухватном утицају на развој ученика. Оне доприносе развоју когнитивних, социјалних, емоционалних, моралних, естетских и физичких аспеката личности, подстичу правилан однос према раду, развијају навике и вештине значајне за свакодневни живот и јачају мотивацију за учење. Такође, позитивно утичу на однос ученика према школи, наставницима и вршњацима.

Посебан значај СНА огледа се у подршци професионалном развоју ученика. Кроз различите активности ученицима се омогућава да без притиска оцењивања истражују

своја интересовања, упознају различите области рада и развијају свест о сопственим способностима.

На крају, слободне наставне активности имају значајну улогу и у јачању социјалне укључености ученика. Оне пружају простор да се ученици, укључујући и оне који су мање прихваћени у вршњачкој групи, афирмишу кроз успех у активностима које одговарају њиховим интересовањима. Кроз рад без притиска формалног оцењивања, ученици стичу самопоуздање, осећај припадности и подршке, што позитивно утиче на њихов школски успех, понашање и укупни развој.

ИЗАБРАНИ ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

Назив слободне наставне кативности (СНА)	**Циљ слободне наставне кативности (СНА)**	**Разред**	**Годишњи фонд часова**
МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ	Циљ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.	Пети	36
		шести	36
ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.	Пети	36
		Шести	36
ЦРТАЊЕ, ВАЈАЊЕ И СЛИКАЊЕ	Циљ учења слободне наставне активности Цртање, вајање и сликање је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.	Пети	36
		Шести	36
САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ	Циљ учења слободне наставне активности Сачувајмо нашу планету јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек – природа са циљем	Пети	36
		Шести	36

Назив слободне наставне кативности (СНА)	Циљ слободне наставне кативности (СНА)	Разред	Годишњи фонд часова
	бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја.		
МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА	Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.	Седми	36
		Осми	34
УМЕТНОСТ	Циљ учења слободне наставне активности Уметност је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.	Седми	36
		Осми	34
ШАХ	Циљ слободне наставне активности шаха је развијање просторног планирања, стратешког и тактичког мишљења, као и предвиђања могућих исхода. Само онај који влада собом излази као победник из сваког сукоба.	Седми	36
		Осми	34
ХОР	Циљ слободне наставне активности хора је развијање и неговање способности индивидуалне експресије ученика кроз песму. Такође одржавање традиције, и преношења српске музичке кулруте	Пети	36
		Шести	36
		Седми	36
		Осми	34
ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Циљ учења слободне наставне активности Предузетништво је да допринесе развоју иновативности и	Седми	36
		Осми	34

Назив слободне наставне кативности (СНА)	Циљ слободне наставне кативности (СНА)	Разред	Годишњи фонд часова
	предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.		
ДОМАЋИНСТВО	Циљ учења слободне наставне активности Домаћинство је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.	Седми	36
		Осми	34

Начин остваривања програма и улога наставника

Програми СНА су тако конципирани да фаворизују активност ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе.

Програми СНА реализују се комбиновањем различитих техника рада са ученицима, као што су: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције... Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно у томе да уведу ученике у тему, представе им кључне појмове садржаја и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују. Уколико је потребно може се користити модификовано кратко предавање које држи наставник или ученик.

Због природе програма и чињенице да се у сваком разреду похађају другачије СНА увођење ученика у тему је изузетно важно. Наставник треба кратко да представи сваку тему користећи разноврсне материјале које је унапред припремио/ла (филмови, слике, приче, новински текстови...), а који имају функцију мотивисања ученика. Избор подстицаја треба да одговара не само теми већ и узрасту ученика. Добар уводни материјал се препознаје по томе што је код ученика изазвао радозналост, потребу да о томе разговарају, постављају питања, истражују, предлажу...

Концепт СНА не базира се на коришћењу уџбеника који су посебно за њих припремљени. Напротив, ученици се подстичу да користе што различитије изворе информација и да према њима имају критички однос. Циљ је јачати ученике да се

ослањају на сопствене снаге, да развијају компетенције за рад са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабривати да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије, интервју и др.

Праћење, вредновање и оцењивање

У складу са чланом 61. *Закона о основном образовању и васпитању* и *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању* (члан 7), СНА се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција.

Имајући у виду концепт програма СНА, исходе и компетенције које треба остварити, односно развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа остварује се на различите начине. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати.

Наставници могу да припреме материјале које ће користити за процењивање знања, вештина, ставова, пре и након обраде неке тематске целине ради објективности утврђивања ученичког напретка. Могу се користити и презентације ученика, продукти њиховог рада, писање есеја или резултати на тематским квизовима.

Током школске године наставник пратити и вреднује и друге показатеље напретка као што су нпр. начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како брани своје ставове. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

ИСХОДИ, **ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма**

5. и 6. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/viewdoc?uuid=4bb956bf-8bcd-4f6b-934a-10d44017f91a&actid=979122&doctype=og

7. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/viewdoc?uuid=5d9b256c-edfa-4f7e-9398-c50e74cce091&actid=979123&doctype=og

8. разред: https://pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/viewdoc?uuid=1c6fd9b3-b030-4bf1-8fb9-af51db533ea8&actid=979124&doctype=og

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Допунска настава

Допунски образовно-васпитни рад је организован за ученике који имају тешкоће у раду, учењу и овладавању наставним програмом наставних предмета. Школа организује допунски рад и за ученике повратнике из иностранства који су дуже изостајалиса наставе. Благовремено се изврши идентификација ученика који имају потешкоћа у овладавању наставним градивом, обавештавају се родитељи о потреби за допунским радом, сачини се план и програм рада водећи о индивидуалним потребама ученика. Предметни наставник прати напредовање ученика који су укључени у допунски образовно-васпитни рад, води евиденцију о реализацији предвиђених активности и анализирати квалитет рада у допунској настави.

Табела бр.5: Планиране активности у оквиру допунске наставе

Активности	**Носиоци реализације**	**Време**	**Начин реализације**	**Докази**
За ученике од 1–8. разреда организовати допунску наставу	Наставници разредне и предметне наставе; одељењске старешине	септембар – јун, према распореду активности	Реализација допунске наставе у складу са планом и програмом	Евиденција у дневницима рада
Утврдити тешкоће и проблеме ученика у учењу	Наставници, психолог, директор	Током школске године	Седнице одељењских већа, разговори са ученицима	Записници са састанака
Израдити годишњи и оперативни план реализације	Наставници разредне и предметне наставе	Септембар и по потреби током године	Глобално и оперативно планирање	Индивидуални планови наставника
Израдити распоред реализације	Одељењска већа	Септембар и по потреби током године	Планирање на нивоу стручних органа школе	Распоред допунске наставе
Спровођење мера прилагођавања у складу са потребама утврђеним у педагошком профилу ученика	Наставници разредне и предметне наставе; одељењске старешине; психолог	Током школске године	Планирање и примена индивидуализованих мера	Обрасци индивидуализације
Обавештавање родитеља о потреби за допунском наставом	Одељењске старешине, предметни наставници	По уоченој потреби	Усмена и писмена комуникација са родитељима	Евиденција о обавештавању и разговорима

Допунска настава за ученике од првог до четвртог разреда реализује се са једним часом недељно из српског језика и математике, а по потреби из предмета свет око нас, природа и друштво и енглески језик. За ученике од петог до осмог разреда допунска настава се континуирано реализује из математике, а уколико се укаже потреба и из осталих наставних предмета.

Додатна настава

Додатна настава намењена је ученицима који изузетно напредују у појединим предметима – областима. Циљ реализације додатног рада је препознавање и откривање талентованих и даровитих ученика и усмеравање њиховог даљег образовања и професионалног развоја. Додатна настава се организује за ученике од трећег до осмог разреда.

Табела бр.6: Планиране активности у оквиру додатне наставе

Активности	**Носиоци реализације**	**Време**	**Начин реализације**	**Докази**
Идентификовање ученика од 3–8. разреда на основу процене наставника разредне и предметне наставе и интересовања ученика	Наставници разредне, предметне наставе и психолог	септембар – октобар	Рад на нивоу одељењских већа	Записници, педагошка документација
Размена информација између предметних наставника и одељењских старешина	Наставници разредне и предметне наставе	септембар – октобар	Разговори и стручни састанци	Педагошка документација наставника
Обавештавање родитеља и прикупљање мишљења	Одељењске старешине, предметни наставници	септембар – октобар	Усмена и писмена комуникација	Евиденција сарадње са родитељима
Предлагање ученика на седницама одељењског већа	Одељењске старешине, наставници	Током школске године	Усмена образложења на седницама	Записници одељењских већа
Повећавање захтева у редовној настави кроз давање сложенијих задатака	Наставници разредне и предметне наставе	Током школске године	Унапред припремљени задаци и материјали	Припремљен материјал за рад са ученицима
Развијање вештина анализе, синтезе и примене знања код ученика	Наставници	Током школске године	Индивидуализован и продубљен рад са ученицима	Продукти и резултати рада ученика
Укључивање ученика у такмичења	Наставници разредне и предметне наставе	Током школске године	Учествовање на такмичењима од школског до виших нивоа	Евиденција о учешћу и постигнућима ученика
Предлагање за доделу диплома и избор ученика генерације	Одељењска већа, Ученички парламент, Наставничко веће	мај – јун	Седнице стручних органа школе	Записници са седница
Похваљивање и награђивање ученика	Наставничко веће, локална самоуправа, стручна удружења и активи	мај – јун	Додела диплома, награда и признања	Евиденција, фотографије

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности обухватају: прославу дана школе, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања, прославе школских и државних празника, приредбе, представе, изложбе, концерте, такмичења и смотре, посете установама културе, заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе.

Прославе школских и државних празника, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања за ученике организују се у школи или у договору са јединицом локалне самоуправе у установама из области културе и спорта.

Реализатори и координатори културних активности су чланови тима за културу у сарадњи са осталим запосленима.

Културне активности које се реализују током школске године:

1. Активно учешће на литерарним и ликовним конкурсима,и смотри рецитатора
2. Обележавање Дечје недеље - прва недеља октобра месеца,
3. Учешће на манифестацији "Дани лудаје" - октобра месеца,
4. Учешће на манифестацији "Змајеве дечије игре",
5. Посете установама културе: Народно позориште Кикинда, Народни музеј, Народна библиотека „Јован Поповић“, Културни центар Кикинда,
6. Тематски дан на крају првог полугодишта,
7. Светосавска приредба - 27. јануар
8. Прослава Дана школе – 28. септембра,
9. Културне активности поводом обележавања Ускрса,
10. Свечаност поводом завршетка школске године
11. Обележавања Дана породице

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Циљ програма је развој и практиковање здравог начина живота, развијање свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенција насиља, наркоманије, малолетничке деликвенције. Школа у оквиру школског програма, реализује и програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици.

Школа, у оквиру школског спорта, заједно са јединицом локалне самоуправе, организује недељу школског спорта најмање једном у току полугодишта.

Недеља школског спорта обухвата спортско-рекреативне активности свих ученика, као и културно-уметничке манифестације на тему из области физичког и здравственог васпитања, у складу са планом и програмом наставе и учења.

Школски спорт свим ученицима, без обзира на узраст, пол, способности и друге разлике, треба да омогући учествовање и уживање у развојно прикладним спортским активностима у безбедном окружењу, и тако допринесе физичком и менталном здрављу, развоју и образовном постигнућу ученика, подстакне бављење спортом у школи и заједници, и допринесе формирању активног животног стила.

Кључне вредности и принципи на којима се заснива школски спорт односе се на:

- Једнакост и исте шансе свих ученика када је реч о праву на бављење школским спортом,
- Важност редовног бављења спортом за физичко и ментално здравље и развој деце и младих, као и њихово школско постигнуће,
- Важност омасовљавања спорта и јачања веза између школског спорта и других видова спорта,
- Важност школског спорта за повезивање школе, родитеља и локалне заједнице, са циљем унапређења образовно-васпитне ефективности школе.

Бављење школским спортом треба да буде забавно искуство, које укључује игру, дружење, узајамно помагање и учење, и напредовање у складу са могућностима. Такође, важан циљ тиче се формирања трајног интересовања за бављење спортом, што може допринети бављењем спортским или рекреативним активностима током целог живота.

Школске 2016/2017. године Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Аqуа Вива покренули су програм "Покренимо нашу децу" на основу забрињавајућих података и резултата везаних за физичку активност и здравствено стање деце до којих су дошли истраживачи, како у свету тако и код нас.

Значај програма се огледа у томе што је преознао нарастајуће проблеме деце млађег школског узраста, а који се тичу неправилног држања тела, гојазности и хипокинезије.

Програмом је предвиђено да ученици свакодневно изводе превентивне вежбе у трајању од 15 минута. Превенција на глобално друштвено-економском нивоу може да допринесе смањењу трошкова које друштво одваја на лечење последица, а не узрока настанка телесних деформитета, гојазности, кардиоваскупарних и других незаразних болести које настају као последица недовољне физичке активности.

Програм се реализује са ученицима од 1. до 4. разреда и организован је кроз три различита модела од којих учитељ бира један који највише одговара ситуацији. Вежбе се могу одвијати: у сали, напољу, у учионици или другим просторијама које испуњавају здравствено хигијенске услове.

Модели програма су:

1) *Весела столица, Причам ти причу, Здрава столица, Разиграна столица*;

2) *Музичка гимнастика, Плеши и заледи се*;
3) *Јесење играрије, Зимске играрије, Пролећне играрије*.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања саставни је део Школског програма и остварују се у складу са Законом.

Циљеви програма:

Обезбеђивање сигурног и подстицајног окружења у којем ће се сваки ученик осећати безбедно, а сваки запослени оснажен да пружи подршку у превладавању кризних догађаја.

1.Општи циљ Програма је да унапреди квалитет живота ученика у установи применом мера превенције, обезбеђивањем услова за сигурно и подстицајно одрастање сваког ученика, стварањем позитивне климе, као и заштиту од свих ризика ,примену мера интервенције у ситуацијама када се насиље, злостављање и занемаривање или кризни догађај деси, а да су запослени оснажени да пруже подршку у превладавању кризних догађаја јачајући своје професионалне компетенције.

2. Специфични циљеви Програма дефинисани су Посебним протоколом за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања, анализом стања, проценом ризика и препорукама поступања у кризним догађајима.

Специфични циљеви деле се у две групе:

- специфични циљеви у превенцији и
- специфични циљеви у интервенцији

Превенција

Превентивне активности имају за циљ стварање сигурног и подстицајног окружења, подстицање и развијање климе прихватања, толеранције и међусобног уважавања. неговање атмосфере сарадње, уважавања и конструктивне комуникације. Обезбеђивање услова за сигурно и подстицајно одрастање и развој ученика , заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања и ефикасно поступање у одговору на кризни догађај. У свим поступцима који се тичу ученика приоритетни принцип поступања је најбољи интерес ученика.

Здраво и подстицајно окружење је саставни део професионалне и личне одговорности свих запослених у школској установи. Важно је активно укључивање ученика, родитеља и представника локалне заједнице. Забрана насиља, злостављања и занемаривања у установи односи се на сваког – ученика, запослене, родитеље, односно друге законске заступнике и трећа лица.

Превентивне активности обухватају:

- Упознавање са правном регулативом Општим и Посебним протоколом
- Израда Програма за заштиту ученика од насиља
- Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака
- Организовање дежурства наставника
- Развијање и поштовање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно-образовних активности
- Реализација спортских и културних догађаја
- Стално стручно усавршавање запослених
- Активно укључивање родитеља у наставним и ванаставним активностима

- Организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити ученика од насиља
- Дефиинисање правила понашања и последица кршења правила
- Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља
- Стварање подстицајне васпитне средине пратећи индивидуалне и узрасне карактеристике деце
- Информисање родитеља и локалне средине о планираним активносима превенције
- Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља,Школски одбор,Ученички парламент,Наставничко веће).

Превентивне активности имају за циљ да се злостављање, занемаривање и насиље спрече,да се развијају социоемоционалне компетенције ученика , родитеља и запослених да се обезбеди упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика који раде по индивидуалном образовном плану (ИОП1 и ИОП 2) и да се установа што боље припреми за евентуалне кризне догађаје.

Ученици , родитељи и запослени заједнички планирају, осмишљавају и спроводе превентивне активности, начине информисања о садржајима, мерама и активностима за спречавање и заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

Ради превенције насиља, злостављања и занемаривања установа је дужна да упозна све запослене, ученике, и родитеље са њиховим правима, обавезама и одговорностима, прописаним законом, Правилником о протоколу и другим подзаконским и општим актима.

Интервенција

Интервентне активности подразумевају интервенцију када се злостављање , занемаривање, насиље дешава или се десило међу ученицима. У мере интервенције спадају и сви поступци психолошке подршке деци и одраслима у току и након суочавања са кризним догађајима предвиђени Правилником и препорукама Министарства.

ЦИЉ интервенције је да се , пре свега, заустави насиље и злостављање, да се обезбеди сигурност, смањи ризик од понављања и да се ублаже и отклоне последице.

Задаци у области интервенције:

- Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
- Сарадња са релевантним службама
- Континуирано евидентирање случајева насиља
- Праћење и вредновање врста и учесталости насиља путем истраживања, запажања и провере
- Подршка ученицима која трпе насиље
- Рад са ученицима која врше насиље
- Оснаживање ученика која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање
- Појачан васпитни рад са ученицима
- Друштвено – користан рад ученика
- Обавезно укључивање родитеља у изради плана заштите и појачаног васпитног рада и прецизирање активности које родитељ

предузима у васпитном раду са учеником, као и активности које спроводи установа у пружању подршке оснаживању родитељских компетенција

- Пријављивање догађаја Националној платформи „Чувам те“ (за трећи ниво насиља и злостављања)

Школа обавезно предузима интервентне активности према редоследу поступања прописаном Правилником о протоколу.

Кораци у интервенцији

1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација – директно или индиректно.

Прикупљање информација има за циљ утврђивање релевантних чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на насиље, злостављање и занемаривање.

Прикупљање информација о насиљу, злостављању и занемаривању обавља, по правилу, одељењски старешна, стручни сарадник, односно друго задужено лице у установи наставник, васпитач или члан тима за заштиту, од свих учесника, непосредно по сазнању или сумњи о догађају. Начин прикупљања информација одређује се у складу са специфичностима ситуације и догађаја

Установа проверава сваку информацију о могућем насиљу, злостављању и занемаривању и врши преглед видео надзора.

Изјава од ученика која се узима у току васпитно-дисциплинског поступка, узима се у присуству родитеља, а у складу са одредбама закона који уређује основе система образовања и васпитања, а којима је прописан васпитно-дисциплински поступак у установи.

У случају сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за извршено насиље, злостављање и занемаривање.

2) Заустављање насиља и злостављања и смиривање учесника је обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог и дежурног наставника, да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике у акту насиља. У случају да запослени процени да је сукоб високо ризичан и да не може сам да га заустави, одмах ће тражити помоћ.

3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад) обавља се одмах након заустављања насиља и злостављања. Уколико родитељ није доступан или његово обавештавање није у најбољем интересу детета и ученика, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Консултације у установи се врше ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције, односно ради успостављања и развијања усклађеног, уједначеног и ефикасног поступања. У консултације у установи укључују се: одељењски старешина, дежурни наставник, психолог, тим за заштиту, директор, ученички парламент. Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) – надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу, а по потреби одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда.

5) Мере и активности предузимају се за све облике и нивое насиља и злостављања

План заштите од насиља за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за ученике који су претрпели насиље или били сведоци насиља и злостављања.

План појачаног васпитног рада за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа насиља за ученике који су извршили насиље, подстрекивали на насиље или пасивно подржавали насилну ситуацију.

План заштите од насиља и план појачаног васпитног рада може да се сачине и за цело одељење.

Активности у оквиру плана заштите од насиља ученика, као и плана појачаног васпитног рада, треба да буду конкретне и специфичне и да се кроз активности препознаје какву промену желимо да постигнемо кроз њихову реализацију.

План заштите од насиља, односно план појачаног васпитног рада зависе од: врсте и тежине насилног понашања, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл. Мере и активности се планирају на основу сагледавања карактеристика ученика, потреба за подршком и уз учешће ученика и родитеља, осим када се ради о насиљу у породици, када је нужно укључити надлежни центар за социјални рад.

План заштите од насиља за ученика, односно план појачаног васпитног рада за ученика садржи: активности којима се даје подршка учесницима насилне ситуације, активности усмерене на промену понашања – појачан васпитни рад, рад са родитељем, рад са одељењском заједницом, укључивање ученичког парламента и савета родитеља, а по потреби и органа управљања; носиоце тих активности, временску динамику; начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника насиља, злостављања и занемаривања у ширу друштвену заједницу. Мере и активности треба да буду предузете уз учешће детета и ученика и да буду у складу са његовим развојним могућностима. Када тим за заштиту процени да постоји потреба да се, осим појачаног васпитног рада или васпитног рада који у интензитету одговара потребама ученика, прилагоди и образовни рад, предложиће тиму за пружање додатне подршке ученицима израду индивидуалног образовног плана.

План заштите од насиља, као и план појачаног васпитног рада за ученика сачињава тим за заштиту заједно са одељенским старешином, односно психологом, секретаром, директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. За ученика који се образује у складу са чланом 76. став 6. тач. 1) и 2) Закона о основама система образовања и васпитања у израду плана заштите се укључује Тим за инклузивно образовање. У припрему плана заштите од насиља, односно плана појачаног васпитног рада и реализације, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељенске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као ученике – учеснике у насиљу и злостављању.

План заштите од насиља, као и план појачаног васпитног рада за ученика садрже и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе из спољашње мреже заштите, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

Установа је у обавези да у изради плана заштите од насиља ученика, као и плана појчаног васпитног рада укључи родитеља и да прецизира активности које родитељ предузима у васпитном раду са учеником, као и активности које спроводи установа у пружању подршке оснаживању родитељских компетенција. Уколико родитељ одбија да учествује у планирању и реализацији активности из плана заштите од насиља ученика,

односно плана појачаног васпитног рада установа обавештава надлежни центар за социјални рад, а установа наставља да реализује предвиђене активности.

План заштите од насиља, односно план појачаног васпитног рада за ученика треба да садржи и евалуацију тог плана.

За трећи ниво насиља и злостављања директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство, односно надлежну школску управу, у року од 24 сата од момента сазнања, путем дигиталне националне платформе „Чувам те” са првим информацијама о догађају и предузетим активностима, а у року од 48 сати од момента сазнања са допуном информацијама и закључцима са састанка тима за заштиту. Такође, установа путем Националне платформе ажурира информације о поступању до затварања предмета, односно предузимања свих потребних мера и њихове евалуације.

Путем Националне платформе, установа обавештава друге надлежне институције из спољашње мреже заштите (систем социјалне и здравствене заштите, полиција и јавно тужилаштво), у складу са прописаним процедурама.

Поред наведеног, установа је у обавези да поступа по добијању пријава насиља које су јој упућене путем националне платформе, а у складу са прописаним процедурама поступања у ситуацијама сумње или сазнања о ситуацијама насиља.

6) Ефекте предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета и ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и деце и ученика који су индиректно били укључени (сведоци).

Установа прати и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Установа има посебан Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: тим за заштиту).

Чланове и руководиоца тима за заштиту одређује директор установе из реда запослених. То су: стручни сарадници – педагог и психолог, секретар школе, представник из редова професора разредне и предметне наставе. Директор одређује запосленог – члана тима за заштиту, као одговорног за вођење и чување документације о свим ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања у којима тим за заштиту учествује. Установа може да укључи у тим за заштиту представнике родитеља и локалне заједнице, ученичког парламента и по потреби одговарајуће представнике спољашње мреже заштите (представнике из социјалног и здравственог система, представника полиције и др.). Када тим разматра конкретне ситуације насиља у обавези је да поступа у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Када тим за заштиту разматра конкретне ситуације насиља заседа искључиво у саставу који чине запослени (директор, стручни сарадници, секретар, наставници). По позиву могу да присуствују родитељи ученика учесника ситуације као и професионалци из спољашње заштитне мреже.

Када је у питању насиље које ученик изврши према запосленом, запослени према ученику у присуству ученика/деце улога тима је да изради план заштите, односно план појачаног васпитног рада за ученика.

Задаци тима за заштиту су да:

1) припрема програма и плана заштите од насиља у складу са специфичностима установе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;

2) процењује други и трећи ниво вршњачког насиља, учествује у изради плана заштите за ученике/ плана појачаног васпитног рада за ученике;

3) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од тима за заштиту;

4) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;

5) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;

6) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;

7) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;

8) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;

9) води и чува документацију;

10) извештава стручна тела и орган управљања.

ПРОГРАМ ПРОТИВ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА

Циљ програма је спречавање дискриминације и дискриминаторног понашања међу ученицима.

Под дискриминацијом , односно дискриминаторним понашањем подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан , отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање ,ограничавање или давање првенства) , у односу на ученика или групе ученика , као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси , боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику , верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету , сексуалној орјентацији , имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, односно предпостављеним личним својствима којим се неоправдано прави разлика или даје првенство , нарочито она којом се :

1.ограничава или ускраћује право ученика на васпитање и образовање по једнаким условима,

2. отежава или ограничава упис ученика или групе ученика у установу , услед њиховог личног својства,

3. искључује ученика или групе ученика из образовног система услед њиховог личног својства

4. ускраћују или не предузимају мере подршке које су законом прописане, а по основу личног својства,

5. ускраћује или отежава могућност учешћа у васпитним активностима,

6.ученици разврставају по њиховом личном својству

Програмом заштите ученика су дефинисане превентивне активности, као и кораци и процедуре и поступања у ситуацијама

агресивног понашања и поступци у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства.

Превенција

Свака врста и облик дискриминације се може спречити у атмосфери која:

◊ развија и негује културу понашања

◊ не толерише дискриминативно понашање и не ћути о њему

◊ развија одговорност свих

◊ обавезује на поступање све који имају сазнање о дискриминацији

Задаци и активности у области превенције:

- Упознавање са правном регулативом Општим и Посебним протоколом
- Израда Програма против дискриминације и дискриминаторног понашања
- Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака
- Организовање дежурства наставника
- Развијање и поштовање богатства различитости и културе поашања у оквиру васпитно-образовних активности
- Реализација спортских и културних догађаја
- Стално стручно усавршавање запослених
- Развијање и неговање емпатије, међуљудских односа и толеранције
- Поштовање и уважавање различитости међу ученицима
- Упознавање ученика са различитим културама и верским обичајима
- Активно учешће родитеља у активностима везаних за дискриминацију
- Организовање разговора, трибина, представа, радионица о дискриминацији
- Реализација активности које ће неговати родну равноправност
- Дефиинисање правила понашања и последица кршења правила
- Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама дискриминације
- Стварање подстицајне васпитне средине пратећи индивидуалне и узрасне карактеристике деце
- Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља,Школски одбор,Ученички парламент,Наставничко веће).

Интервенција

ЦИЉ интервенције је да се , пре свега, спречи и заустави дискриминисање и дискриминаторног понашања међу ученицима, смањи ризик од понављања и да се ублаже и отклоне последице.

Задаци у области интервенције:

- Усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама дискриминације
- Сарадња са релевантним службама
- Континуирано евидентирање случајева дискриминације и дискриминативног понашања
- Праћење и вредновање врста и учесталости путем истраживања, запажања и провере
- Подршка ученицима која трпе дискриминацију

- Рад са ученицима која врше дискриминацију
- Оснаживање ученика која су посматрачи дискриминације за конструктивно реаговање
- Појачан васпитни рад са ученицима
- Друштвено – користан рад ученика
- Обавезно укључивање родитеља у изради плана заштите и појачаног васпитног рада и прецизирање активности које родитељ предузима у васпитном раду са учеником, као и активности које спроводи установа у пружању подршке оснаживању родитељских компетенција
- Пријављивање догађаја Националној платформи „Чувам те“ (за трећи ниво насиља и злостављања)

Кораци у интервенцији

Кораци у интервенцији су истоветни као у Програму против насиља, злостављања и занемаривања.

Тим за заштиту не процењује ниво насиља већ након анализе ситуације доноси план активности у раду са дететом и породицом узимајући у обзир социјални контекст, учесталост понашања, трајање, интензитет, последице, степен ризика по учеснике ситуације, карактеристике развојног периода и индивидуалне карактеристике ученика.

У реализацију плана активности укључује се родитељ ученика. Уколико укључивање породице није у најбољем интересу ученика, установа на основу стручног мишљења Тима за заштиту укључује надлежни центар за социјали рад. У складу са проценом ризика и потребама детета укључују се и други системи из спољашње мреже заштите у складу са својом надлежностима (систем социјалне заштите, систем здравствене заштите).

Планом се дефинишу и васпитне активности родитеља са дететом, динамика и начин сарадње родитеља са установом као и активности установе усмерене на јачање родитељских вештина.

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

Основни циљ овог програма је да уреди поступање установе у кризним догађајима, као и да ојача њену отпорност на кризе. Принципи за јачање отпорности установе укључују континуитет у обезбеђивању квалитетног образовања и припреми за кризне ситуације, сарадњу са другим институцијама у ванредним ситуацијама, доступност ресурса за одржавање наставе у кризама и ефикасност у правовременом и адекватном реаговању на кризне догађаје.

Такође, програм дефинише начин брзе и ефикасне реакције у циљу заштите живота и здравља, како ученика и запослених, тако и целокупног функционисања установе. Установа је обавезна да развије и унапреди процедуре за поступање у кризним ситуацијама, а Тим за кризне догађаје, као важан део Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту) игра кључну улогу у реализацији овог програма.

Кризни догађаји

Кризни догађаји су неочекивани и често непредвидиви догађаји који могу имати значајне негативне последице по безбедност и здравље

особа које су директно или индиректно изложене овим догађајима. Они се могу одразити на број жртава, материјалну штету, као и на психолошко стање појединаца и заједнице, али и на солидарност у процесу ублажавања последица. Установе су стога у обавези да развију јасне процедуре и стратегије за ефикасно реаговање у случају кризе, како би минимизирале последице и обезбедиле безбедност свих учесника у образовно васпитном процесу.

Кризни догађаји у школама могу укључивати различите ситуације. Кризни догађаји су:

- Природна смрт ученика;
- Покушај убиства и убиство ученика (у установи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадао ученик и/или запослени у установи;
- Нестанак ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;
- Други кризни догађаји, у смислу овог правилника.

У овим ситуацијама, важан је не само брз одговор, већ и континуирана припрема установе за све потенцијалне кризне ситуације, како би се осигурао наставак квалитетног образовања и безбедности ученика и запослених.

Директор школе на почетку школске године доноси решење којим формира Тим за кризне догађаје који делује у оквиру Тима за заштиту, а чине га:

- директор школе,
- секретар школе
- стручни сарадник-педагог/психолог школе,
- наставник разредне наставе,
- представник родитеља.

Представник родитеља је члан Тима за кризне догађаје и у ситуацијама кризног догађаја равноправно учествује у реализацији свих планираних активности, при том комуницирајући активно са члановима Савета родитеља, заступајући њихове предлоге, потребе и интересе.

Директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са Статутом и Годишњим планом рада. Решење којим се формира Тим за кризне догађаје дефинишу се и улоге чланова тима, односно одређују се

чланови тима који ће обављати послове и активности које се односе на координацију, пружање психосоцијлане подршке и информисање.

Координација обухвата активности - планирања, организације, координације и сарадње са спољном заштитном мрежом праћења и евалуације.

Психосоцијална подршка обухвата активности - праћења реаговања, процена потреба за психосоцијалном подршком, пружање индивидуалне и групне подршке, процена потребе за укључивањем мобилног тима и уколико до тога дође, сарадња са мобилним тимом.

Информисање обухвата активности - прикупљања, проверавања, селекције, дистрибуције информација, као и припреме саопштења.

Рад тима активира се одмах након сазнавања установе да се десио кризни догађај, а најкасније у року од 24 сата. Тим за кризне догађаје, поред послова из опште надлежности, обавља следеће задатке:

- прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа,
- успостављање сарадње са спољашњом мреже заштите,
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције,
- благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају,
- психосоцијална подршка ученицима и запосленима,
- израда и реализација плана рада школе у измењеним условима и стабилизација рада у школи,
- организација евентуалних комеморативних активности,
- праћење реализације планова и евалуација,
- вођење документације и извештавање, и
- други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

Процена снага, капацитета и специфичности установе да се суочи са различитим потенцијалним кризним догађајима

Методом СВОТ анализе стања, сагледане су снаге, слабости, могућности и претње са којима се установа може суочити приликом наступања кризног догађаја:

СНАГЕ	**СЛАБОСТИ**
- Позитиван ЕТОС и сарадничка атмосфера, - У школи постоје јасно дефинисана правила понашања и др. интерна акта, као и планови који регулишу безбедност ученика и запослених, - Дежурства наставника се сваке године пажљиво планирају и редовно реализују, што обезбеђује континуиран надзор и безбедност у школи, - Присуство школског полицајца, - Школа је опремљена видео надзором, а редовно се контролишу исправност ПП апарата, паник расвете и других безбедносних система, - Наставно особље и стручна служба континуирано учествују у програмима стручног	- Оскудни капацитети службе хитне медицинске помоћи – Дом здравља Кикинда има само једну мобилну екипу за хитну медицинску помоћ, - Оскудни капацитети психолошке помоћи и подршке у локалној заједници, укључујући Дом здравља и Културни центар, јер не постоји специјализована служба за пружање психолошке помоћи и подршке деци и младима у кризним ситуацијама, што може имати дугорочне последице на ментално здравље ученика и њихових породица, - Скромне финансијске могућности које не дозвољавају пуну реализацију свих планираних превентивних активности и обука, као и

СНАГЕ	**СЛАБОСТИ**
усавршавања у складу са планом стручног усавршавања, који доприносе реализацији наставних и ваннаставних активности за очување здравља и безбед. ученика, - Школа има успостављен систем за брзо и ефикасно информирање запослених, ученика и родитеља посредством вибер група, Фејсбук странице и сајта школе, - Школа има успостављену и континуирану сарадњу са органима јединице локалне самоуправе, као и са локалним медијима, - Школа има успостављену сарадњу спољашњим институцијама као што су ПУ, ЦЗСР, Дом здравља, ВД, Црвени крст и др. релевантним организацијама, што омогућава ефикасно поступање у кризним ситуацијама.	неопходну модернизацију опреме и инфраструктуре за кризне ситуације, - Недостатак резервних капацитета за опоравак (нпр. опрема и материјал за образовање), што може утицати на наставни процес и рад у школи, - Недовољно времена за извођење симулација и тестирање планова за евакуацију и одговор на кризне ситуације.
МОГУЋНОСТИ	**ПРЕТЊЕ**
- Јасна подела улога, обавеза и одговорности у установи приликом одговора на кризе догађаје, - Увођење дигиталне платформе за комуникацију (вибер) за брзо обавештавање ученика, родитеља и запослених о кризним ситуацијама, - Едукација ученика и запослених о реаговању у кризним ситуацијама како би се смањила паника и побољшала координација кроз симулацију и вежбе, - Непрекидан рад на обуци запослених за кризне ситуације, укључујући симулације и тестове за конкретне акције, - Развој стратегија и процедура за брзо враћање у редован рад, укључујући прилагођавање наставног процеса у случају потребе.	- Несналажење појединаца у кризним ситуацијама, што може довести до ширења панике и дезоријентације, - Ширење гласина и дезинформација путем усмених прича и друштвених мрежа, што може утицати на јавно мњење и дестабилизацију ситуације, - Недовољна координација активности и сарадње између различитих актера унутар установе и са спољашњим партнерима, што може довести до неефикасног одговора, - Недостатак јасне и правовремене комуникације са свим запосленима и корисницима услуга, што може узроковати конфузију и одлагање одговора, - Недовољна припремљеност у погледу ресурса и опреме, што може ометати брзо и ефикасно деловање у случају кризе.

ПЛАН ПОСТУПАЊА У СИТУАЦИЈАМА КРИЗЕ

ЗЕМЉОТРЕС И ПОЖАР/ ЕКСПЛОЗИЈА/ ПОЖАР НА ОТВОРЕНОМ

БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА

Ради обезбеђивања безбедних места/просторија унутар и ван школске зграде школске у случају наступања кризних догађаја, школа поседује План евакуације који је истакнут на свим улазима и код зборнице, укупно 4.

Све просторије у школи (канцеларије, учионице, кабинети, кухиња са трпезаријом и све остале помоћне просторије) су јасно означене натписима који се налазе изнад улазних врата за сваку просторију са спољашње стране. За сва врата унутар школске зграде

постоји могућност закључавања. По један кључ се налази са унутрашње стране врата, док постоје и резервни кључеви који се налазе на табли за кључеве. Распоред часова је се налази у зборници школе, у којим је јасно истакнуто који наставник се у ком моменту налази у којој учионици, као и са којим одељењем има час, што олакшава проналаз лица у ситуацијама евентуалног кризног догађаја. Свака измена намене појединих просторија и особа које у њима бораведовно се ажурира и уноси у књигу дежурства. У школи је јасно обележен главни (службени) улаз и ученички улаз из школског дворишта.

У тренутку настале опасности (кризног догађаја) кризни тим ОШ „Ђура Јакшић“:

1. Утврђује потребу за спровођењем евакуације запослених, ученика и трећих лица;
2. Доноци одлуку о евакуацији по процењеној потреби;
3. Доноси одлуку о евакуацији школске опреме по процењеној потреби и спрам реалних могућности.

Након донете одлуке за евакуацију свих угрожених лица:

1. Повереник и заменик повереника цивилне заштите проверавају безбедност локације - места за прикупљање лица за евакуацију;
2. Тим за пружање прве помоћи у случају потребе проверава организацију пружања прве помоћи;

У току спровођења евакуације кризни тим руководи евакуацију присутних лица, све док евакуацију не преузме Градски штаб за ванредне ситуације Кикинде који је претходно обавештен о кризном догађају од стране чланова кризног тима. Кризни тим , у току спровођења евакуације, проверава предузете мере на обезбеђењу објекта и имовине (закључавање објеката, искључивање воде и струје и сл.).

Безбедно место (локација прикупљања) у случају пожара унутар објекта је у школском дворишту. У случају пожара ван објекта, безбедно место (локација прикупљања) јесте паркинг испред зграде, са тим да се евакуација у том случају мора спроводити кроз ходник школске зграде према главном улазу зграде.

У случају земљотреса, најбезбеднија места су унутар зграде, и то испод чврстих површина (штокови од врата, школске клупе, столови и сл.) што даље од прозора. Када су у питању дојаве од експлозивних материја и направа поступање је идентично као код поступања у случају пожара.

АЛАРМИРАЊЕ/ ОГЛАШАВАЊЕ У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

За алармирање се користе уобичајена, прописана средства алармирања и узбуњивања јавности у ситиуацијама кризног догађаја. Такође у зависности од конкретне ситуације, користиће се и школска звона. Систем се налази у портирници и у холу зграде у приземљу. План звучних сигнала за узбуну саставни је део Плана заштите и спасавања и налази на свим улазима и код зборнице, укупно 4. У зависности од кризног догађаја, формирана је и вајбер група, путем којем је такође

могуће извршити алармирање запослених и ученика, уколико постоји реална могућност за такав вид алармирања.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

У циљу јачања компетенција установе за пружање психосоцијалне подршке, реализацију плана евакуације, генерално јачања ефикасности реаговања установе у различитим кризним ситуацијама, у школи се предвиђа стручно усвршавање запослених из следећих области:

1. Обука у пружању прве помоћи у сарадњи са Црвеним крстом Кикинда, и службом опште медицине ДЗ Кикинда и периодично извођење практичних вежбе из пружања прве помоћи.

2. Обука из противпожарне заштите и реаговања у ситуацијама пожара у сарадњи са Ватрогасном јединицом, периодично практичне вежбе, као и у сарадњи за ДОО „Панонија-регулус“ из Кикинде са којим постоји Уговор о ангажовању лица за безбедност и здравље на раду и противпожарну заштиту.

3. Обука у реализацији плана евакуације за запослене у сарадњи са ДОО „ПИН БЕЗБЕДНОСТ ИНЖИЊЕРИНГ“ из Зрењанина.

4. Обуке у пружању психосоцијалне помоћи ученицима у сарадњи са психологом и психијатром ДЗ, Центром за социјални рад , Друштвом психолога Србије, Министарством просвете Републике Србије, Школском управом Зрењанин, Институтом за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, образовним удружењима грађана који реализују акредитоване семинаре.

5. Обука о реаговању у ситуацијама нарушене безбедности ученика и запослених у сарадњи са Полицијском станицом и Министарством унутрашњих послова Републике Србије.

Тим за заштиту ће у сарадњи са Тимом за професионални развој сваке школске године донети план стручног усавршавања који ће обухватити једну или више едукација из наведених области.

УНАПРЕЂИВАЊЕ БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ

Безбедносна култура ученика и запослених у основној школи подразумева свеукупну свест, знање, ставове, вештине и понашања који се односе на очување сигурности и заштите у школи. То укључује развој и примену превентивних и реакцијских поступака како би се створило сигурно окружење за ученике, наставнике и друго особље. Са циљем подизања безбедносне културе ученика и запослених школа ће предузимати следеће активности:

ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА	АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. Превенција насиља и злостављања	Акционо истраживање на тему безбедносне културе ученика и	На крају школске године (арпил/мај) како би се донеле мере за наредну годину.

ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА	АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	запослених у оквиту самовредновања рада школе, обалст ЕТОС	
	Превенција насиља	У оквиру ЧОС-а и активностима Тима за заштиту.
	Подршка учесницима у догађајима насиља	Оперативни планови заштите
2. Сигурност у ванредним ситуацијама	Припрема за евакуацију: Обука ученика и запослених за поступање у ситуацијама као што су пожари, земљотреси, ванредне здравствене ситуације итд.	Једном годишње Тим за заштиту у сарадњи са Црвеним крстом или Сектором за ванредне ситуације или ким већ
	Упутство за понашање у кризним ситуацијама: земљотреса и пожара	План евакуације истакнут на видном месту, сви ученици и запослени упознати са упутсвом током септембра месеца, сваке школске године.
	Сигурносни протоколи и планови: Увођење јасних смерница и процедура за суочавање са кризама	План заштите и спасавња који садржи план евакуације
3. Здравље и физичка безбедност	Безбедност на игралиштима и у учионицама: Ученици и запослени треба да буду обучени за сигурно коришћење опреме, а просторије школе треба да буду уредне и безбедне	Ученици су обучени на часовима
	Брига о физичком здрављу: Програми који промовишу здравље, правилну исхрану, физичку активност и личну хигијену	Физичко и здравствено васпитање, ЧОС, СОН, ПИД, биологија, хемија, домаћинство и др.
	Прва помоћ и хитна помоћ: Особље школе треба да буде обучено за пружање прве помоћи, а школа треба да има довољан број опреме за хитне интервенције	
4. Ментално здравље и емоционална сигурност	Подршка емоционалном здрављу ученика: Развијање стратегија за смањење стреса и анксиозности међу ученицима	У оквиру ЧОС-а и активностима Тима за заштиту
	као и обезбеђивање приступа психолошкој помоћи.	Сарадња са психологом и педагогом
	Отворени канали комуникације: Подстицање ученика да говоре о својим проблемима и пружање сигурне и поверљиве атмосфере за то	У оквиру ЧОС-а
5. Обука и едукација	Обука запослених: Учитељи и остали запослени треба да буду обучени	Семинари, вебинари и др. обуке које се односе на превенцију

ОБЛАСТ ДЕЛОВАЊА	АКТИВНОСТ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
	како би знали како да препознају и реше безбедносне и здравствене проблеме	и интервенцију безбедности и здрвања ученика
	Едукација ученика: Ученици треба да буду упознати са правилима и процедурама везаним за безбедност, као и са важностима сарадње и међусобног поштовања	Одржавање тематских часова, предавања од стране стручних лица у зависности од теме као и симулација

КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

1. **Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа:** Тим прикупља информације о догађају (опис догађаја, место и време када се десио догађај), ко је све погођен кризним догађајем и каква му је помоћ потребна, где се налази и у каквом је стању, као и о томе шта је већ урађено поводом тога у установи. У зависности од врсте/облика кризног догађаја, наредни корак подразумева хитно обавештавање полиције, хитне помоћи, ватрогасне службе, као и других евентуално потребних органа/служби. Неопходно је да запослени у установи поступају у складу са планом поступања у ситуацијама кризе и у зависности од врсте кризног догађаја, и у складу са планом евакуације. Тим за кризне догађаје благовремено информише Министарство просвете, односно надлежну школску управу о догађају, као и предузетим активностима.
2. **Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите (социјална и здравствена заштита, полиција, јавно тужилаштво, јединица локалне самоуправе, мобилни тим):** На основу прикупљених података, уз обавезу хитног обавештавања спољашње мреже заштите, установа врши процену да ли може да поступа самостално или јој је потребна помоћ и подршка представника спољашње мреже заштите, са којом израђује јединствени план деловања, начин рада и извештавања. У зависности од облика/врсте и степена интензитета кризног догађаја, установа процењује кога укључује од спољашње мреже заштите.
3. **Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције:** Уколико кризни догађај као последицу има најмање троје или више повређених или настрадалих лица, директор је у обавези да одмах по сазнању обавести Министарство просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације, који је формиран у складу са Протоколом о поступању приликом суочавања друштва са кризним ситуацијама у оквиру Радне групе Владе Републике Србије ради пружања неопходне подршке. У ситуацијама када поступа мобилни тим, тим за кризне догађаје установе постаје саставни део мобилног тима. Тим за кризне догађаје установе пружа потребне информације мобилном тиму, учествује у заједничком планирању, организацији и реализацији психосоцијалне подршке. У сарадњи са мобилним тимом, тим установе врши праћење и идентификовање деце/ученика и запослених којима је потребна помоћ, пружа прву психолошку помоћ као и друге видове подршке.
4. **Благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају:** Директор установе именује особе задужене за припрему званичних информација за родитеље, ученике, запослене и за медије. Обавештења имају сврху континуираног информисања запослених, родитеља и деце/ученика и медија о најновијим, провереним и тачним информацијама до којих је установа дошла, ради

планирања одговарајуће подршке и предузимања других потребних мера (сузбијање гласина и ширења панике); упознавање са могућим тешкоћама, ризицима, изазовима и начинима за њихово превазилажење; упознавање са начинима подршке. Саопштење за медије сачињава се у сарадњи са надлежним службама Министарства.

5. **Психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима:** Тим за кризне догађаје прати реаговања ученика, родитеља и запослених, идентификује коме је помоћ потребна и у складу са тим организује пружање психосоцијалне подршке. Приликом пружања психосоцијалне подршке као основна интервенција користи се психолошка прва помоћ. У зависности од врсте, интензитета и последица кризног догађаја, тим процењује потребу за укључивањем представника из система здравствене заштите у циљу пружања психосоцијалне подршке и/или укључивање интерсекторског мобилног тима за кризне ситуације.
6. **Израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи:** Тим за кризне догађаје у сарадњи са релевантним тимовима установе израђује план рада по измењеном, прилагођеном плану. Неопходно је да начин рада установе буде прилагођен последицама кризног догађаја, могућностима и потребама деце/ученика и запослених у погледу реализације свих школских активности непосредно након кризног догађаја. План рада треба да садржи конкретне активности/мере које установа планира да предузме, носиоце (извршиоце) планираних активности, временску динамику, начин извршења, начине праћења и извештавања. Приликом прављења плана важно је узети у обзир врсту кризног догађаја, број погођених особа, процену даљих ризика, реакцију локалне заједнице и одговарајуће правне аспекте. Након кризног догађаја, неопходно је да установа предузима активности које ће водити стабилизацији стања у установи - постепени повратак установе на редован начин рада који је био установљен пре кризног догађаја уз континуирано праћење понашања деце/ученика и запослених у циљу процене ефеката подршке и предузимања даљих мера. Установа прати реализацију плана и у зависности од тока смиривања кризног догађаја, ревидира план, надопуњује га и коригује.
7. **Организација евентуалних комеморативних активности:** У случају кризних догађаја са смртним исходом, тим учествује у организацији и планирању адекватних комеморативних активности.
8. **Праћење реализације плана и евалуација:** Неопходно је праћење реализације плана рада (у оквиру плана рада тима за заштиту) у измењеним условима, евентуалне корекције и допуне плана у зависности од процене степена, броја и последица изазваних кризним догађајем и предузетим корацима.
9. **Вођење документације и извештавање:** Тим је дужан и да води документацију о спроведеним активностима у вези поступањем у кризној ситуацији. Извештај о поступању установе доставља се надлежној школској управи у року од 15 дана од наступања периода стабилизације рада у установи.

УКЉУЧИВАЊЕ И САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ УСТАНОВЕ

Са циљем јачања отпорности установе која се заснива на принципима континуитета, сарадње, доступности и ефикасности, школа ће укључивати породице ученика.

Породице ученика укључиваће се у све превентивне активности за јачање отпорности установе:

- Редовна комуникација са родитељима о безбедносним питањима и њиховој улози у очувању сигурности. Родитељски састанци
- Акциона истраживања као испитаници
- Учесници на стручним предавањима и трибинама
- Учесници и реализатори радионица, акција, едукација, семинара

План укључивања родитеља ће сваке године бити операционализован и део Плана сарадње са породицом који је саставни део Годишњег плана рада школе.

ПРАЋЕЊЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Тим за заштиту прати реализацију овог програма континуирано током сваке школске године, евалуира и извештава о реализованим активностима у оквиру извештавања о реализацији програма заштите.

Извештај садржи, нарочито:

- број кризних догађаја и
- евалуацију плана поступања установе у кризном догађају;
- остварене обуке у циљу ефикасног реаговања установе у кризним ситуацијама,
- степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад установе и
- друге параметре.

Извештај се подноси два пута током школске године, по завршетку 1. полугодишта и крају школске године. Извештај је саставни део Годишњег извештаја о раду школе који се разматрају на Наставничком већу, Ученичком парламенту и Савету родитеља, а усваја га Школски одбор и доставља се Министарству, односно надлежној школској управи.

ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

У Основној школи „Ђура Јакшић“ у Кикинди, ваннаставне активности се планирају и реализују у складу са Школским програмом и Годишњим планом рада, уз уважавање интересовања ученика, као и расположивих ресурса школе и просторних могућности.

Поред излета, екскурзија, посета изложбама и сарадње са локалном заједницом, ученицима се нуди разноврстан избор друштвених, техничких, хуманитарних, спортских и културних активности. Кроз свакодневни рад наставници, одељењске старешине и стручни сарадници упознају ученике са овим активностима, њиховим садржајем и циљевима, како би ученици могли да изаберу оно што највише одговара њиховим интересовањима. Важна је и сарадња са родитељима, који се благовремено информишу и подстичу да подрже избор својој деци.

План ваннаставних активности школа израђује самостално, у складу са интересовањима ученика и условима рада. Посебна пажња посвећује се активном учешћу ученика, њиховој самосталности и креативности. Поједине активности реализују се тимски, уз заједнички рад више наставника (нпр. драма, покрет, музика).

Учешће ученика у овим активностима доприноси њиховом свеукупном развоју и обухвата:

- задовољење различитих образовних потреба и интересовања ученика;
- препознавање професионалних способности и интересовања, упознавање са светом рада;
- надоградња исхода који се остварују у оквиру редовне наставе и допринос развоју међупредметних исхода;
- унапређивање различитих способности (интелектуалне, физичке, креативне, радне...);
- јачање капацитета ученика за разликовање безбедног од небезбедног понашања и заштиту од ризичног понашања;
- подстицање хуманог и одговорног односа према себи, другима и окружењу, јачање осетљивости за оне којима је потребна помоћ (нпр. стари иболесни);
- унапређивање различитих врста писмености (језичке, медијске, културне,научне...);
- култивисање коришћења слободног времена;
- подстицање интеркултуралног дијалога;
- разумевање концепта инклузије и јачање осетљивости за различитост;
- јачање генерацијских веза између ученика различитих одељења;
- релаксација, растерећење напетости ученика, самоисказивање;
- јачање везе са локалном заједницом;
- развој осећања припадности својој школској заједници;
- подстицање самосталности, проактивности и предузимљивости;
- припрема за решавање различитих животних ситуација;
- промоција школе и њеног идентитета.

Наставници израђују годишњи и оперативни план рада ваннаставних активности и воде евиденцију о реализацији. Током школске године рад се представља кроз различите облике јавног приказа, као што су изложбе, учешће на конкурсима, објављивање на фејсбук страници и сајту школе, кроз смотре стваралаштва, спортске сусрете и друго.

Посматрајући на првом месту интересовања ученика, а затим кадровске и материјално-техничке могућности школе, стручни органи школе су направили одабир секција које ће бити понуђене ученицима, а то су:

Врста ваннаставне/ слободне активности	**Назив ваннаставне/ слободне активности**	**Руководилац активности**	**Број група**	**Број часова**
КУЛТУРА	ДРАМСКА СЕКЦИЈА	Наставник српског језика	1	36
	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - ДРУГИ ЦИКЛУС	Натсавник енглеског језика у другом циклусу	1	18
	НАРОДНА ТРАДИЦИЈА	Професор разредне наставе	1	36

Врста ваннаставне/ слободне активности	Назив ваннаставне/ слободне активности	Руководилац активности	Број група	Број часова
МЕДИЈИ	НОВИНАРСТВО - ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС	Наставник српског језика	1	36
НАУКА	МАТЕМАТИКА	Професор разредне наставе у 2. разреду	1	36
	МАТЕМАТИКА	Професор разредне наставе у 3. разреду	1	36
	МАТЕМАТИКА ДРУГИ ЦИКЛУС	Наставник математике	1	18
ТЕХНИКА	САОБРАЋАЈ – ДРУГИ ЦИКЛУС	Наставник тенике и технологије	1	18
СПОРТ	"ПОКАЖИ ШТА ЗНАШ" – ПРВИ ЦИКЛУС	Професор разредне наставе	1	36
	БАДМИНТОН	Професор разредне наставе	1	36

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације (у даљем тексту ПО) у основној школи је праћење индивидуалних склоности ученика и пружање помоћи ученицима и њиховим родитељима, односно другим законским заступницима у избору средње школе и занимања. Како би остварила овај циљ Школа, у сарадњи са установама за професионалну оријентацију – Националном службом за запошљавање, Филијала Кикинда, средњим школама, фирмама и предузећима и др, прати развој ученика и информише их о карактеру и условима рада појединих занимања и истовремено развија спремност ученика да стичу знања и искуства о себи, свету рада, да доносе реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања свесних шта она значе за каснија образовна и професионална опредељења, као и за успех у раду.

Програм ПО обухвата ученике од првог до осмог разреда и представља интегрални део процеса образовања и васпитања који се остварује у свим облицима образовно васпитног рада (наставне и ваннаставне активности), кроз различите активности: предавања, разговори, изложбе, праћење емисија о разним занимањима, израда литерарних и ликовних радова на тему ПО. Сви учесници у наставном процесу (учитељи, наставници, психолог) учествују у реализацији програма ПО.

Професионална оријентација по разредима

У првом цикулусу активности су интегрисане у наставу и усмерене на упознавање света занимања и развијање односа према раду.

Ученици кроз разговоре, цртеже, писмене радове и игру упознају занимања из свог окружења, посебно занимања родитеља. Кроз наставне предмете развија се свест о значају рада и повезаности различитих занимања.

У другом циклусу ученици се подстичу на самопроцену кроз теме о личним особинама, интересовањима и будућим циљевима. Активности се реализују кроз **разговоре, писмене и ликовне радове, као и драмске игре**.

У седмом разреду програм се реализује кроз радионице усмерене на самоспознају и упознавање света рада.

Ученици се упознају са појмом професионалне оријентације, разликују вештине и способности и повезују их са занимањима. Кроз активности попут „Ја за 10 година“ развијају способност планирања и повезивања личних очекивања са избором школе.

Рад се одвија кроз **радионице, групни рад, дискусије и асоцијативне игре**.

У осмом разреду акценат је на доношењу одлуке и информисању о средњим школама.

Ученици кроз радионице формулишу интересовања и развијају самоспознају, а кроз психолошка тестирања добијају увид у своје способности. На основу тога реализује се **индивидуално и групно саветовање**.

Организују се **посете предузећима и средњим школама**, као и презентације образовних профила. Родитељи се укључују кроз информативне састанке.

Ученици добијају и информације о завршном испиту и упису.

Током Дечје недеље, на нивоу целе школе, организује се замена улога, где ученици имају прилику да се опробају у улози наставника и упознају ово занимање.

Ради праћења индивидуалних склоности ученика и пружања помоћи ученицима и њиховим родитељима, односно старатељима у избору средње школе и занимања, школа формира тим за професионалну оријентацију, у чијем саставу су одељењске старешине од 5. до 8. разреда и стручни сарадници – педагог и психолог.

Тим за професионалну оријентацију реализује програм професионалне оријентације за ученике од првог до осмог разреда у складу са Планом ПО који се доноси за сваку школску годину и чини саставни део Годишњег плана рада школе.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Циљеви програма усмерени су на стицање знања, формирање ставова и усвајање одговорних облика понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота, уз истовремени развој хуманих односа међу људима. Посебан значај придаје се унапређењу хигијенских услова у школи, као и елиминисању свих фактора који могу штетно утицати на здравље ученика.

Програм тежи и остваривању активне сарадње између школе, породице и шире заједнице у циљу заједничког деловања на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика. Један од важних циљева је и развијање позитивног и активног односа према здравом начину живота, као и формирање свести о значају очувања и унапређивања како менталног, тако и физичког здравља.

Такође, програм има за циљ формирање јасне свести код ученика о штетном дејству психоактивних супстанци, односно дрога, на њихово ментално и физичко здравље, чиме се доприноси развијању одговорног и безбедног понашања.

Школа сарађује са здравственим установама у спровођењу здравствене заштите ученика, посебно кроз реализацију редовних систематских општих здравствених прегледа, вакцинација и стоматолошких прегледа, у складу са законом.

Програмом су обухваћени ученици од првог до осмог разреда основне школе, а његов садржај усмерен је на развијање здравих животних навика и одговорног односа према сопственом здрављу и здрављу окружења. Садржаји програма обухватају личну хигијену и хигијену средине, упознавање са променама у пубертету код дечака и девојчица, значај здраве исхране и принципе правилне исхране, као и препознавање

поремећаја исхране. Посебна пажња посвећује се физичкој активности као важном фактору очувања здравља, као и стицању знања о здравственој заштити и правилном коришћењу здравствених служби.

Поједине теме реализују се кроз часове одељенске заједнице (ЧОС), али и кроз различите облике образовно-васпитног рада у школи, укључујући ваннаставне активности. Садржаји који се односе на физичку активност и здравље реализују се кроз часове физичког васпитања, изабрани спорт, организацију међуодељењских спортских дружења, јесење и пролећне кросеве ученика, спортске сусрете ван школе, као и часове пливања за ученике нижих разреда.

Здравствена заштита ученика остварује се у сарадњи са патронажном службом, школским диспанзером, медицинским центром – болницом, стоматолошким службама и другим релевантним институцијама. Током школске године организују се систематски прегледи, вакцинација, мере превенције зубних обољења, као и предавања и едукације које реализује медицинско особље. Посебна пажња посвећује се и очувању менталног здравља ученика, кроз обезбеђивање адекватних услова у школи и праћење психофизичког развоја, у чему учествују школски психолог, наставник физичког и здравственог васпитања, одељењске старешине и остали наставници.

За ученике од петог до осмог разреда програм је додатно обогаћен садржајима који одговарају њиховом узрасту и развојним изазовима. Ове теме обухватају превенцију малолетничке деликвенције, едукацију о болестима зависности (алкохолизам, пушење и наркоманија), као и информисање о полно преносивим болестима. Посебан сегмент посвећен је темама ХИВ-а и СИДЕ, са циљем подизања свести, развијања одговорног понашања и стицања знања неопходних за очување здравља и безбедности.

Овако конципиран програм омогућава систематичан, свеобухватан и континуиран приступ здравственом васпитању ученика, уз постепено увођење сложенијих тема у складу са њиховим узрастом, потребама и развојним карактеристикама.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Школа, у складу са законском обавезом и у сарадњи са надлежним установама, континуирано спроводи активности усмерене на социјалну заштиту ученика, са посебним освртом на ученике из осетљивих друштвених група. Циљ Програма социјалне заштите ученика је да се сваком детету обезбеде једнаки услови за образовање, развој и активно учешће у школском животу.

Основу програма чини систематско праћење социјалног статуса ученика и њихових породица. У ту сврху прикупљају се подаци о условима становања ученика (тип стамбеног простора, услови живота, да ли ученик има сопствену собу и слично), удаљености домаћинства од школе, као и подаци о породичној структури (број чланова домаћинства, брачни статус родитеља или старатеља, запосленост, образовни ниво, као и чињеница да ли један или оба родитеља живе у иностранству). Посебна пажња посвећује се и подацима о материјалном статусу породице, укључујући остваривање права на новчану социјалну помоћ и могућност обезбеђивања основних потреба ученика као што су ужина, уџбеници и школски прибор.

Прикупљање података о социјалном статусу ученика организовано је на систематичан начин. При упису ученика у први разред, податке прикупља секретар школе. Током даљег школовања, од другог до осмог разреда, одељењске старешине прате и ажурирају промене у социјалном статусу ученика на почетку сваке четврте школске године, на првом родитељском састанку. Прикупљени подаци се приказују у

оквиру Развојног плана установе, у делу који се односи на социјално-економски статус ученика и служе за даље планирање подршке.

У циљу обезбеђивања адекватне социјалне подршке, школа остварује сарадњу са релевантним институцијама и организацијама. Сарадња обухвата Црвени крст, који обезбеђује одећу, школски прибор и средства за личну хигијену; Центар за социјални рад; локалну самоуправу Града Кикинда, која обезбеђује бесплатне ужине; Министарство просвете, које учествује у обезбеђивању бесплатних уџбеника, као и друге надлежне установе и организације у складу са потребама ученика.

У ситуацијама када постоји потреба за додатним средствима, школа организује различите хуманитарне и добротворне активности. Прикупљање средстава спроводи се кроз школске спортске манифестације, волонтерске акције, организацију игранки, маскенбала и других догађаја хуманитарног карактера. У реализацију ових активности активно су укључени наставници, ученици, ученичка задруга “Зелено звоно” и Ученички парламент, који има значајну улогу у планирању и спровођењу акција.

На овај начин школа обезбеђује свеобухватан и континуиран систем подршке ученицима, усмерен на смањење социјалних разлика и стварање подстицајног и инклузивног образовног окружења.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма је подстицање развоја еколошких, естетских и хигијенских навика код ученика, као и формирање одговорног односа према природном и друштвеном окружењу. Програм тежи развијању љубави према природи, осећаја личне одговорности за њено очување и унапређење, као и стицању знања и вештина које омогућавају активно учешће у заштити животне средине. Посебан нагласак ставља се на разумевање принципа одрживог развоја и права будућих генерација на здраву и очувану животну средину.

Задаци програма усмерени су на развијање критеријума код ученика за вредновање естетских, еколошких и хигијенских вредности, као и на јачање свести о њиховом значају у свакодневном животу. Кроз реализацију садржаја подстиче се одговорност ученика према очувању природне и културне баштине, као и развијање еколошке културе и усвајање еколошки пожељних облика понашања.

Посебан акценат ставља се на развијање потребе за личним ангажовањем ученика у заштити животне средине, као и на усмеравање ка промени животних навика у складу са принципима одрживог развоја. Програм доприноси и усвајању етичких вредности, као и развијању осећаја одговорности према будућим генерацијама у погледу очувања животне средине.

Задаци обухватају и подстицање иницијативе, креативности и тимског рада ученика у еколошким активностима, чиме се јача њихово активно учешће у школском и ваншколском животу. Истовремено се стварају услови да ученици задовољавају своје естетске, еколошке, хигијенске и културне потребе у школи и широј заједници, кроз различите активности и пројекте.

Програм доприноси и развијању сензибилитета ученика за традицију, обичаје и етноестетске вредности сопствене средине, чиме се подстиче очување културног идентитета и повезивање са локалном заједницом.

Заштита животне средине у школи реализује се кроз разноврсне активности које подстичу ученике да активно учествују у очувању природе и унапређењу квалитета живота у својој средини. Ове активности обухватају развијање еколошке свести, упознавање са значајем природних ресурса и начинима њиховог рационалног

коришћења, посебно у области енергетике, као и неговање одговорног односа према окружењу.

Школа остварује значајну улогу у заштити животне средине кроз организацију локалних еколошких акција и сарадњу са родитељима, као и са јединицом локалне самоуправе. Кроз заједничке активности анализира се стање животне средине, покрећу иницијативе и реализују конкретне мере у циљу њеног очувања и унапређења.

Реализација програма одвија се кроз часове у оквиру обогаћеног једносменског рада, васпитни рад са ученицима, тематске разговоре и радионице посвећене значају заштите животне средине, као и кроз практичне активности уређења школског простора. Ученици активно учествују у уређењу и одржавању биокутка, изради и презентацији едукативних материјала, чиме развијају одговорност, креативност и осећај припадности заједници.

Посебан значај има обележавање важних еколошких датума, као што су Светски дан очувања енергије, Светски дан вода, Дан планете Земље и Дан заштите животне средине. Ове активности не само да доприносе проширивању знања ученика, већ их мотивишу на активно деловање, сарадњу и развијање трајних навика усмерених ка очувању природе и здравог животног окружења.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљ програма је унапређивање квалитета рада школе кроз систематско повезивање са локалном самоуправом и њеним институцијама, као и кроз развијање партнерских односа који доприносе богатијем, савременијем и животно утемељеном образовно-васпитном процесу.

Задаци програма обухватају планирање и реализацију сарадње са институцијама локалне самоуправе, укључивање ученика и наставника у културне, образовне, спортске, здравствене, еколошке и хуманитарне активности, као и коришћење ресурса локалне средине у настави и ваннаставним активностима. Посебна пажња посвећује се развијању друштвене одговорности ученика и њиховом активном учешћу у животу заједнице.

Сарадња се реализује кроз континуирано повезивање са предшколским установама, школама, културним институцијама, здравственим установама, установама социјалне заштите, спортским организацијама и другим релевантним субјектима у локалној заједници. У оквиру тога, школа планира сарадњу са Предшколском установом „Јеленко“, здравственим установама, библиотеком, музејима, културним центрима, позориштима, спортским центрима и клубовима, као и са организацијама које се баве заштитом животне средине, безбедношћу и хуманитарним радом.

Школа планира учешће у културним и образовним манифестацијама, конкурсима и пројектима у организацији локалне самоуправе и њених установа, као што су градске библиотеке, музеји, културни центри и друге установе. Такође се планира сарадња са Полицијском управом и Ватрогасно-спасилачком јединицом кроз едукативне активности из области безбедности и заштите ученика.

У оквиру програма предвиђа се и сарадња са Црвеним крстом, Центром за социјални рад, Центром за стручно усавршавање, као и са здравственим и еколошким институцијама, у циљу развијања хуманости, солидарности, здравих стилова живота и еколошке свести ученика.

Школа планира и учешће у активностима ван локалне самоуправе, кроз посете сајмовима образовања и књига, учешће у републичким и покрајинским пројектима и програмима, као и у образовним и културним манифестацијама ширег значаја.

Реализација програма се прати и унапређује кроз анализу учешћа школе у активностима локалне заједнице, уз стално прилагођавање потребама ученика и могућностима средине, са циљем да школа буде активан и равноправан партнер у развоју локалне заједнице.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ програма је успостављање и развијање партнерског односа између школе и породице, који се заснива на међусобном поштовању, разумевању и поверењу. Ова сарадња има за сврху унапређивање квалитета образовно-васпитног рада, као и обезбеђивање континуитета и јединства васпитних утицаја школе и породице у развоју ученика.

Задаци програма усмерени су на благовремено и потпуно информисање родитеља о свим аспектима школског живота ученика, укључујући њихово напредовање, постигнућа, мотивацију за учење и владање. Поред тога, програм подразумева укључивање родитеља у наставне и ваннаставне активности, пружање саветодавне подршке породицама, њихово учешће у процесу доношења одлука, као и континуирано праћење и унапређивање квалитета сарадње.

Школа обезбеђује редовно информисање родитеља о свим релевантним аспектима образовно-васпитног процеса. То обухвата упознавање са критеријумима и

динамиком оцењивања, постигнућима ученика, њиховим напредовањем, као и подацима о владању, изостанцима и евентуалним васпитним и васпитно-дисциплинским мерама. Информисање се реализује кроз родитељске састанке који се одржавају најмање четири пута годишње, индивидуалне разговоре, писана обавештења, као и друге облике комуникације.

Саветодавни рад са родитељима представља важан сегмент сарадње, при чему родитељи имају могућност да се обрате школи ради добијања стручне подршке у решавању образовно-васпитних проблема ученика. У том процесу учествују одељењске старешине, наставници и стручни сарадници, а посебно психолог школе који пружа подршку у области развојних, емоционалних и социјалних потреба ученика.

Родитељи се укључују у наставне и ваннаставне активности школе кроз различите облике учешћа, као што су предавања, тематске радионице, сусрети са представницима различитих професија, учешће у школским пројектима и манифестацијама, као и кроз школске приредбе, хуманитарне, спортске и културне активности, рад ученичке задруге и организацију матурских свечаности, чиме се подстиче њихова активна улога у образовно-васпитном процесу и јача повезаност и заједништво између школе и породице.

Посебно значајан аспект сарадње представља учешће родитеља у доношењу одлука, које се остварује кроз рад Школског одбора, Савета родитеља и Стручног актива за развојно планирање. На овај начин родитељи дају своје мишљење и активно учествују у одлучивању о важним питањима која се тичу безбедности ученика, организације рада школе, финансијских питања, као и планирања развоја установе.

У оквиру програма организује се и редовни „Отворени дан школе“, који се реализује једном месечно. Тада родитељи имају могућност да присуствују наставним и ваннаставним активностима и на непосредан начин се упознају са радом школе и понашањем своје деце у школском окружењу.

Школа спроводи и редовно анкетирање родитеља два пута годишње, у октобру и марту, у циљу прикупљања њихових ставова, мишљења и предлога за унапређивање сарадње. Добијени резултати се користе као важан извор информација у процесу самовредновања рада школе и планирања будућих активности.

У складу са Правилником о оцењивању, родитељи се на почетку школске године упознају са критеријумима, начином и динамиком оцењивања. Одељењски старешина има обавезу да их најмање четири пута годишње обавештава о напредовању ученика, њиховом владању и другим релевантним аспектима школског живота. У случају да родитељ не одговара на позиве школе, предузимају се законом прописане мере обавештавања и сарадње са надлежним институцијама.

Праћење и вредновање програма сарадње са породицом врши се на основу анализе реализације родитељских састанака, индивидуалних разговора, посећености отвореним данима школе, као и резултата анкетирања родитеља. Добијени подаци служе као основ за унапређивање будућих активности и квалитета сарадње.

Школа својим деловањем континуирано развија партнерски однос са породицом, настојећи да створи подстицајно и отворено окружење у коме су родитељи равноправни партнери у образовању и васпитању ученика, уз заједничку одговорност за њихов развој и успех.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ И УЧЕНИЧКИХ ЕКСКУРЗИЈА

Настава у природи је облик образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми, пројектна настава и ваннаставне активности из плана и програма наставе и учења за први циклус основног образовања и

васпитања – у климатски погодном месту из здравствено-рекреативних и образовно-васпитних разлога.

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;

– подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Стручно веће за разредну наставу предлаже програм наставе у природи, који доставља наставничком већу, ради разматрања и усвајања.

Носиоци припреме, организације и извођења програма наставе у природи су директор школе, стручни вођа путовања, наставник разредне наставе, односно други наставник кога одреди директор школе и који је добио сагласност стручног већа за разредну наставу.

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника (у даљем тексту: родитељ) по правилу за најмање 80% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака.

Екскурзија је облик образовно-васпитног рада који се остварује ван школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу, ради разматрања и усвајања.

Носиоци припреме, организације и извођења програма екскурзије су директор школе, стручни вођа путовања, одељењски старешина или други наставник, кога одреди директор школе и који је добио сагласност одељењског већа.

Екскурзија се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака.

За ученике једног разреда екскурзија се сваке године планира Годишњим планом и организује у другом подручју Републике Србије, а то су:

1) Аутономна покрајина Војводина (Бачка, Банат, Срем);
2) Западна Србија са Таром;
3) Југозападна Србија (Златибор, Златар, Увац);
4) Централна Србија: Шумадија и Поморавље;
5) Ибарско-копаонички крај;
6) Јужна Србија (Ниш–Врање);
7) Источна Србија са Ђердапом;
8) Београд и околина.

Настава у природи и екскурзија могу да се реализују, ако је савет родитеља дао сагласност на програм наставе у природи, односно екскурзије.

Програм наставе у природи и екскурзије садржи: образовне и васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку организацију, начин финансирања и друга питања од значаја за реализацију програма наставе у природи и екскурзије.

Изузетно, настава у природи, односно екскурзија може да се организује за ученике одељења у којем писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА УЧЕНИКА ОД 2026/2027. ДО 2029/2030. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

Према „Правилнику о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи“, ексурзија ученика организоваће се сваке године у другом подручју Републике Србије. Програмом су обухваћени Планови екскурзија, а на почетку сваке школске године ће се изабрати по једна дестинација коју ће ученици посетити, водећи рачуна о томе да ученици исте генерације посете свих осам предвиђених области:

1) АП Војводина: АПВ- Бачка, АПВ- Банат, АПВ- Срем
2) Београд и околина
3) Источна Србија
4) Западна Србија,
5) Централна Србија-Шумадија, Централна Србија-Поморавље
6) Ибарско-копаонички крај,
7) Југозападна Србија,
8) Јужна Србија.

С обзиром на узраст ученика и различите образовно-васпитне потребе првог и другог циклуса, понуђене дестинације су разврстане по циклусима. За сваки циклус предложене су адекватне дестинације које одговарају узрасту ученика, њиховим интересовањима и наставним садржајима, при чему је укупан број понуда у складу са прописима. Поједине дестинације могу бити заступљене у оба циклуса уколико својим садржајем задовољавају критеријуме за различите узрасте.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљеви школске библиотеке су повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, постизање оптималног укључивања ученика у редован образовно-васпитни рад, његово осамостаљивање и напредовање, а све кроз оптимални развој ученика , односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика.

Задаци школске библиотеке су да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитно-образовне и културне активности школе.

У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.) и извори.

Библиотека у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике.

Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Обрада фонда библиотеке

- набавка и обрада књига, књига за лектиру, часописа, уџбеника и приручника за наставнике
- вођење инвентурне књиге библиотечког материјала
- праћење издавачке делатности и упознавање наставника и стручних сарадника са актуелним издањима и стручним часописима
- чување и одржавање књижног фонда са посебном бригом о противпожарној заштити

Послови планирања

- учешће у изради Годишњег плана рада школе
- изада плана коришћења књига обавезне литературе
- допуна библиотечког фонда
- у сарадњи са наставницима планирање васпитно-образовног рада

Реализација програма рада школе

- уградња улоге библиотеке у реализацију наставних и ваннаставних садржаја
- информисање наставника и стручних сарадника о новинама у стручним књигама
- стручна анализа резултата рада библиотеке у оквиру реализације програма за једну од седница Наставничког већа школе

Издавање библиотечког материјала

- издавање књига и осталог библиотечког материјала на читање ученицима и радницима школе
- обезбеђивање правовременог враћања узетих књига и осталог материјала

Рад са ученицима

- упознавање ученика са радом библиотеке и начином кориштења књига (посебно за ученике првих разреда)
- непосредни рад са ученицима

– рад на развоју културног односа ученика према књизи и стицању навика за стицање библиотечког материјала

Ваннаставне активности

– организација књижевних сусрета и литерарних програма у школи
– праћење објављених ученичких радова у дечијим листовима и прикупљање дукументације за исте
– израда Летописа

Рад на стручном усавршавању

– праћење нових издања путем католога, проспеката и обавештења
– посете сајмовима књига и других публикација
– учешће у Активу библиотекара на нивоу општине
– учествовање на семинарима
– сарадња са Националном и другим библиотекама
– сарадња са педагогом школе у вези стручне литературе и набавком исте

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Циљ програма: реализација заједничких активности школе, родитеља/старатеља и јединице локалне самоуправе усмерена на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

АКТИВНОСТ	**ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	**РЕАЛИЗАТОРИ**
Осигурање ученика и запослених од последица несрећног случаја, незгоде или повреде на раду	Током године	Директор школе; Савет родитеља; Школски одбор; осигуравајуће куће и локална самоуправа
Дежурство у школи/маркирање ризичних места у затвореном простору школе и школском дворишту, као и дежурство од стране наставника када имају најмањи број часова	Свакодневно- током године	На нивоу Наставничког већа
Хигијенско уређење школског простора	Свакодневно	Радници на одржавању чистоће - помоћно особље
Едукација ученика везана за области безбедности и заштите здравља	Током године	Одељењске старешине; предметни наставници и стручна лица ван школе
Обука запослених - тест безбедности и заштите здравља на раду и противпожарне заштите	Сваке треће године	ПИН Безбедност и “Панонија регулус” доо
Организација и реализација показне ватрогасне вежбе за ученике и запослене	Једном годишње	Директор; ДВД Кикинда; Ватрогасна јединица Кикинда
Провера исправности канализационих и водоводних инсталација	Свакодневно	Котлар
Провера исправности ПП апарата, громобранских и електричних инсталација у складу са прописима	Два пута годишње, сваке две године и на сваке три године	Локална самоуправа у сарадњи са фирмама задуженим за наведене области-Ватрогасни савез Кикинде

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
Дератизација, дезинфекција и дезинсекција	Током године	Завод за заштиту јавног здравља
Рад Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања-рад вршњачког тима	Током године	Вршњачки тим у сарадњи са наставницима

ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Школа остварује додатну подршку ученицима кроз системску и континуирану сарадњу наставника, стручних сарадника, родитеља и релевантних спољних институција, у циљу задовољавања образовних и развојних потреба сваког ученика. Циљ додатне подршке у образовању и васпитању јесте обезбеђивање оптималног укључивања ученика у редован образовно-васпитни процес, подстицање његовог напредовања и осамостаљивања у вршњачком колективу.

Додатна подршка се реализује кроз индивидуални и групни рад, допунску и додатну наставу, као и кроз примену мера индивидуализације и израду и спровођење индивидуалног образовног плана (ИОП). У процес су укључени тим за инклузивно образовање и стручни тимови школе, који прате напредовање ученика и предлажу мере подршке. По потреби, школа сарађује са здравственим, социјалним и образовним установама, укључујући интерресорну комисију и ресурсне центре, ради обезбеђивања свеобухватне и континуиране подршке ученицима у њиховом образовно-васпитном развоју.

Школа прилагођава начин рада и услове у којима се изводи образовно-васпитни рад у складу са индивидуалним потребама ученика, са циљем обезбеђивања равноправног учешћа у настави и оптималних услова за учење и напредовање. Прилагођавање обухвата организацију наставе кроз различите облике рада (индивидуални, групни и рад у одељењу), прилагођавање темпа и обима рада, као и примену флексибилних наставних метода и поступака. Наставници користе јасна и структуирана упутства, визуелну, аудитивну и практичну подршку, као и индивидуализован приступ у складу са способностима ученика. У настави се примењују савремена наставна средства и асистивне технологије, као и прилагођени материјали који олакшавају усвајање садржаја. Школа обезбеђује и одговарајуће просторне и физичке услове, који подразумевају приступачно и подстицајно окружење без архитектонских и комуникацијских баријера, као и прилагођену организацију простора у учионици. Образовно-васпитни рад се реализује у атмосфери подршке, сарадње и уважавања различитости, уз подстицање социјалне укључености и активног учешћа свих ученика.

Школа **прилагођава циљеве, исходе и садржаје** образовно-васпитног рада у складу са индивидуалним образовним потребама ученика, тако што врши њихово конкретизовање, поједностављивање, редукцију или проширивање, зависно од могућности и нивоа постигнућа ученика. Циљеви се дефинишу тако да буду реално остварив и усмерени на развој основних знања, вештина и функционалних компетенција, док се исходи прилагођавају тако да омогућавају постепено и мерљиво напредовање. Наставни садржаји се по потреби поједностављују, делимично обрађују или допуњују додатним садржајима за ученике са изузетним способностима. Ово прилагођавање се реализује кроз индивидуализацију наставе и примену индивидуалног

образовног плана, у оквиру којег се прецизно дефинишу циљеви, садржаји и очекивани исходи за сваког ученика, у складу са његовим развојним потенцијалима и могућностима.

Ради остваривања додатне подршке, школа остварује сарадњу са органима јединице локалне самоуправе, Ресурсним центром „6. октобар“ из Кикинде, школама за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и другим установама, организацијама и институцијама на локалном и ширем нивоу.

Школа обезбеђује континуирану сарадњу са школом у којој ученик наставља образовање, у циљу обезбеђивања континуитета и унапређивања додатне подршке.

Образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом

Школа у оквиру свог програма обезбеђује услове за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, са циљем њиховог равноправног укључивања у образовно-васпитни процес, развоја потенцијала и осамостаљивања.

Ученицима којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања или других разлога потребна додатна подршка, школа планира и реализује мере које обухватају отклањање физичких и комуникацијских баријера, прилагођавање начина рада и остваривања наставног програма, као и примену индивидуалног образовног плана (ИОП).

Образовно-васпитни рад са овим ученицима заснива се на принципу инклузивности и индивидуализације, уз уважавање њихових могућности, потреба и интересовања.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом може бити ученик са интелектуалним, сензорним, моторичким, говорно-језичким, емоционалним и другим сметњама, као и ученик са комбинованим сметњама, којима је потребна додатна и комплексна подршка у образовању.

Школа реализује образовање ових ученика у редовном одељењу, заједно са осталим ученицима, а када је то у најбољем интересу ученика, и у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

За сваког ученика коме је потребна додатна подршка израђује се индивидуални образовни план (ИОП), којим се планирају циљеви, садржаји, начини рада и праћење напредовања ученика.

Образовање и васпитање ученика са изузетним способностима

Школа обезбеђује и услове за образовање и васпитање ученика који постижу резултате који превазилазе очекивани ниво образовних постигнућа, са циљем подстицања њиховог даљег развоја, напредовања и остваривања пуних потенцијала.

За ученике са изузетним способностима школа планира и реализује прилагођавање начина остваривања наставног програма, као и израду, доношење и примену индивидуалног образовног плана (ИОП3), којим се обезбеђује обогаћивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада.

Ученик са изузетним способностима има право на индивидуални образовни план, који омогућава да се његов развој, напредовање и учење одвијају у складу са његовим способностима, интересовањима и темпом напредовања.

ПРОГРАМ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИКА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ - УЧЕНИЦИ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ И УЧЕНИЦИ СА ИЗУЗЕТНИМ, ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА

Назив активности	**Систематско праћење од уписа у школу**
Циљ активности	Рано откривање, посматрање и праћење ученика којима је потребна додтна подршка
Носиоци реализације	Стручни сарадници, наставници разредне и предметне наставе.
Време реализације	Током школске године.
Начин реализације	Тестирања способности, употреба критеријумских тестова, тестова знања, прикупљање докумената и релевантних података од вршњака, ученика кандидата и њихових родитеља и других значајних особа (разговор, анкете, интервјуи и сл.)
Начин праћења	Записници са Одељењских већа, протоколи са тестирања, извештаји
Назив активности	Идентификација ученика
Циљ активности	На основу СИСТЕМАТСКОГ ПРАЋЕЊА се идентификују ученици како би им се пружила додатна подршка
Носиоци реализације	Стручни сарадници – психолог и педагог и одељењски старешина и СТИО
Време реализације	Током школске године.
Начин реализације	Израда педагошког профила ученика
Начин праћења	Попуњен Образац 2 – педагошки профил
Назив активности	Пружање подршке идентификованим ученицима
Циљ активности	Прилагођавање наставног програма како би се одговорило на специфичне потребе ученика и подстакло њихово даље напредовање обезбеђивањем мера индивидуализације, ИОП-а (са прилагођеним, измењеним или обогаћеним програмом), предметна акцелерација или разредна акцелерација за ученика са изузетним способностима. Подршка при преласку из једног образовног циклуса у наредни, настављањем образовања у посебном одељењу или специјализованој школи средњег образовања и васпитања, ради припреме ученика за прелазак у нови циклус, односно ниво образовања и наставак учења.
Носиоци реализације	Стручни сарадник – психолог, одељењски старешина и предметни наставници.
Време реализације	Током школске године.
Начин реализације	Увођење мера индивидуализације; ИОП1 - прилагођени програм наставе и учења; ИОП2 - измењени програм наставе и учења; ИОП3 -

Назив активности	**Систематско праћење од уписа у школу**
	проширен и продубљен програм наставе и учења; завршавање два разреда у једној школској години; израда Плана транзиције.
Начин праћења	Попуњени обрасци: Образац 1 – Лични подаци Образац 2 – педагошки профил Образац 3 – мере индивидуализације Образац 4 – персонализован програм наставе и учења Образац 5 – вредновање ИОП-а Образац 6 - сагласност родитеља; Попуњен Образац 7 – план транзиције; Програм разредне акцелерације
Назив активности	Сарадња са релевантним установама
Циљ активности	Пружање благовремне и потребне подршке ученицима и породицама. Груписање ученика сличних способности и интересовања, ради размене и одмеравање знања и компетенција са ученицима сличног нивоа и профила способности.
Носиоци реализације	Стручни сарадник, одељењски старешина и предметни наставници (који дају препоруке).
Време реализације	Током школске године.
Начин реализације	Информисање ученика и родитеља. Упућивање Захтева према Интерресорној ради утврђивања права на додатну подршку. Давање препорука и укључивање ученика у рад развојних центара или група за рад са ученицима са посебним способностима.
Начин праћења	Извештај СТИО о укључивању ученика којима је потребна подршка у рад других установа.
Назив активности	Промовисање успеха ученика којима је потребна додатна подршка
Циљ активности	Промовисање успеха свих ученика којима се пружа додатна подршка у образовању. Награђивање ученика са изузетним способностима како би се подстакли други ученици и стекли позитине узоре и даље мотивисали ученици са изузетним способностима.
Носиоци реализације	Одељењске старешине, предметни наставници и Тим за маркетинг и директор школе
Време реализације	Током школске године.
Начин реализације	Израда и објава вести за штампане и видео медије. Додељивање награде ученику или ученицима у оквиру пригодне свечаности (Дан школе, Завршна пирдбе и сл.)
Начин праћења	Записници Одељењских и Наставничког већа, извештаји и др.

ПРОГРАМА ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА

Приликом примене програма обавеза свих запослених је да се упознају са садржином Стручног упутства и Монографије, а обавеза одељењских старешина је да на прилагођен начин, благовремено информишу родитеље о свим значајним питањима за препознавање и подршку ученицима са изузетним/посебним способностима.

Овим Програмом се уређују механизми за идентификацију, односно препознавање, разликовање и/или откривање одређених особина, својстава или талената ученика са изузетним способностима. Као и услови и начин њиховог даљег напредовања (акцелерације; обогаћивање програма).

Механизми за идентификацију ученика с посебним потребама укључују формалне и неформалне процесе: Под формалним се подразумева примена стандардизованих тестова способности и критеријумских тестова за одговарајући узраст ради процене академских постигнућа. Под неформалним процесима се подразумева опажање и анализа интересовања и понашања, као и сарадња са родитељима како би се утврдила потреба за додатном подршком.

Начини испољавања изузетних способности

Током остваривања образовно-васпитног рада, изузетне способности могу да се испоље на један, два или сва три, од следећих начина:

а) ученик **усваја знања и вештине**, односно достиже постављене исходе **за краће време**, односно уз мање понављања, објашњења или навођења примера него што је то предвиђено одређеним програмом наставе и учења;

б) ученик **поседује знања и вештине** које би **требало тек да се усвоје**, а у складу са програмом наставе и учења и развојним очекивањима;

в) ученик **поседује знања и вештине** које значајно **превазилазе оквире** одређеног програма наставе и учења, односно показује **узрасно напредно разумевање, резоновање и решавање** проблема у одређеној области програма.

Области испољавања изузетних/посебних способности

Изузетне, односно посебне способности могу се испољити у једној или више области програма наставе и учења обавезног или изборног предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности и ваннаставних активности, као и у другим областима, и то у:

а) природно-научним, математичким и/или друштвено-хуманистичким **наукама**;

б) **уметности** – музичком стваралаштву, ликовном стваралаштву, извођачким уметностима и другом;

в) **спорту**;

г) **практичним** делатностима (ТИТ).

Препознавање изузетних способности

Подразумева мотрење на знаке нарочите брзине, лакоће и самосвојности у овладавању знањима и вештинама, као и на поседовање изразитих способности у некој области, а у поређењу са учинком и способностима ученика истог узраста и сличног претходног искуства и развоја у тој области.

Начин и поступак идентификовања да задовољни следеће критеријуме:

Без обзира на варијације у поступку препознавања, које условљавају узраст ученика и други фактори, препознавање изузетних способности у образовном контексту треба да поштује следећа начела:

а) да се заснива на вишеструким методама прикупљања и изворима података;

б) да је једнако праведно према особама из различитих демографских група и култура;

в) да се препознају изузетне способности у свим областима;

г) да се препознају изузетне способности у оквиру различитих педагошко-психолошких профила ученика (успешни, подбацивачи, двоструко изузетни ученици, итд.);

д) да је препознавање изузетних способности у највећој могућој мери контекстуализовано и уткано у редовни образовно-васпитни рад.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Индивидуални образовни план (у даљем тексту: ИОП) је посебан акт, који има за циљ оптимални развој ученика и остваривање исхода образовања и васпитања, у складу са прописаним циљевима и принципима, односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика.

ИОП израђује тим за додатну подршку ученику на основу претходно остварених, евидентираних и вреднованих мера индивидуализације и израђеног педагошког профила ученика, а остварује се након сагласности родитеља, односно другог законског заступника.

Уколико родитељ, односно други законски заступник, неоправдано одбије учешће у изради или давање сагласности на ИОП, установа је дужна да о томе обавести надлежну установу социјалне заштите у циљу заштите најбољег интереса ученика.

Врсте ИОП-а јесу:

1) ИОП1 - прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад; учење језика на коме се одвија образовно-васпитни рад;

2) ИОП2 - прилагођавање циљева садржаја и начина остваривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада;

3) ИОП3 - проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученика са изузетним способностима.

ИОП доноси педагошки колегијум установе на предлог тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученику.

Доношењу ИОП-а 2 претходи доношење, примена и вредновање ИОП-а 1, а обавезно је прибављање мишљења интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком ученику.

Мишљење интерресорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету и ученику, може да предвиди и измену плана наставе и учења.

У првој години рада по ИОП-у, ИОП се вреднује тромесечно, а у свакој наредној години два пута у току радне, односно школске године.

Индивидуални образовни план за социјално ускраћене ученике и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

Индивидуални образовни план се припрема за ученике којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, каснијег укључивања у школовање, недовољног познавања језика и других разлога потребна додатна образовна подршка.

Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања таквих ученика у редован образовно-васпитни рад и њихово осамостаљивање у вршњачком колективу.

За сваког ученика појединачно, према његовим специфичним потребама и могућностима, припрема се прилагођен начин образовања који обухвата индивидуални образовни план, програм и начин рада који садрже:

1) дневни распоред активности часова наставе у одељењу;

2) дневни распоред рада са лицем које пружа додатну подршку и учесталост те подршке;

3) циљеве образовно-васпитног рада;

4) посебне стандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или све предмете са образложењем за одступање;

5) програм по предметима, у коме је прецизирано који садржаји се обрађују у одељењу, а који у раду са додатном подршком;

6) индивидуализован начин рада наставника, избор адекватних метода и техника образовно-васпитног рада.

Индивидуални образовни план за ученике са изузетним способностима

За ученике са изузетним способностима припрема се индивидуални образовни план, програм и начин рада којим се утврђује обогаћен начин образовања и васпитања који садржи:

1) дневни распоред активности часова наставе у одељењу;

2) циљеве образовно-васпитног рада;

3) посебне стандарде постигнућа и обогаћене стандарде за поједине или све предмете са образложењем;

4) програм по предметима, прецизирано који садржаји се обрађују у одељењу, а који у раду на часовима додатне наставе;

5) индивидуализован начин рада наставника, избор адекватних метода и техника образовно-васпитног рада.

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану по правилу чине прилог школског програма, због полугодишњег и/или кварталног доношења и вредновања Индивидуалних образовних планова они чине прилог Годишњем плану рада школе за сваку школску годину.

Програма је сачињен на основу СТРУЧНОГ УПУТСТВА ЗА ПРЕПОЗНАВАЊЕ, ПОДРШКУ И ПРАЋЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИКА/ЦА СА ИЗУЗЕТНИМ/ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА, донетог од стране Министарства просвете, 19. септембра 2023. године и Монографије ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА ИЗУЗЕТНИХ СПОСОБНОСТИ: НАУЧНЕ ОСНОВЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ШКОЛСКУ ПРАКСУ, ауторке Ана Алтарас Димитријевић и Сања Татић Јаневски.

ЕВАЛУАЦИЈА

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА

Оцењивање

Оцењивање је саставни део наставног процеса којим се континуирано прати остваривање исхода, стандарда постигнућа и ангажовање ученика. Наставник је у обавези да редовно оцењује ученике у складу са законом, применом формативног и сумативног оцењивања.

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се у складу са индивидуалним образовним планом (ИОП 1 и ИОП 2), на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз уважавање његових могућности. Ученик са изузетним способностима (ИОП 3) оцењује се на основу остваривања прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања.

Ученику се не може умањити оцена из обавезног предмета због непримереног понашања.

Успех ученика и оцењивање

Успех ученика утврђује се из обавезних и изборних предмета, активности и владања, применом описног и бројчаног оцењивања. Оцењивање је јавно и ученик се редовно упознаје са оценама и образложењем постигнућа.

У првом разреду ученици се из свих предмета и активности оцењују описно, док се од другог до осмог разреда примењује описно и бројчано оцењивање. Бројчане оцене из обавезних предмета су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1), при чему је оцена недовољан (1) непролазна.

Изборни предмети и активности оцењују се описно (истиче се, добар, задовољава), осим другог страног језика који се оцењује бројчано. Ученици се оцењују континуирано током полугодишта, у складу са бројем часова наставе.

Закључна оцена утврђује се на крају полугодишта и на основу праћења рада ученика, ангажовања и постигнућа током наставног процеса. При утврђивању закључне оцене узимају се у обзир и додатни елементи постигнућа ученика, као што су учешће на такмичењима, награде, похвале, јавни наступи, као и резултати на изложбама, конкурсима и другим школским активностима.

Одељењски старешина редовно прати процес оцењивања и број прописаних оцена ученика, у циљу обезбеђивања правовременог и објективног утврђивања закључне оцене. Уколико ученик нема прописан број оцена, школа обезбеђује додатно оцењивање у складу са организационим могућностима.

Закључна оцена из обавезних предмета изводи се на основу свих остварених резултата ученика.

Општи успех ученика

Општи успех ученика од другог до осмог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу аритметичке средине закључних бројчаних оцена из обавезних предмета, изборног предмета други страни језик и оцене из владања, почев од другог разреда.

Општи успех ученика може бити: одличан, врло добар, добар, довољан и недовољан, и утврђује се у складу са прописаним критеријумима просечне оцене. Ученик остварује одличан успех ако има средњу оцену најмање 4,50; врло добар успех ако је средња оцена од 3,50 до 4,49; добар успех ако је средња оцена од 2,50 до 3,49; и довољан успех ако је средња оцена до 2,49.

За ученике упућене на разредни или поправни испит, општи успех се утврђује након завршеног испита, а најкасније до 31. августа текуће школске године.

Ученик није са успехом завршио разред уколико има више од две недовољне оцене, односно уколико није положио поправни испит, осим у случајевима предвиђеним законом.

Оцењивање владања ученика

Владање ученика у првом разреду оцењује се описно у току и на крају полугодишта, при чему се закључна оцена из владања исказује као: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће или незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Од другог до осмог разреда владање се оцењује бројчано у току и на крају полугодишта, и то оценама од 5 (примерно) до 1 (незадовољавајуће). У овом случају оцена из владања утиче на општи успех ученика.

Приликом оцењивања владања сагледава се целокупно понашање ученика, укључујући и његово ангажовање у школским активностима и активностима ван наставе које су у складу са школским програмом, као што су слободне активности, учешће у раду ученичке задруге, активности у области заштите животне средине, заштите од насиља, злостављања и занемаривања, превенције ризичних понашања, као и учешће у културним активностима школе.

На оцену из владања не утичу оцене из обавезних и изборних предмета и активности. Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Ослобађање од наставе

Ученик може бити привремено или за одређену школску годину ослобођен од практичног дела наставе физичког и здравственог васпитања, у целини или делимично, у складу са законом. Одлуку о ослобађању ученика доноси директор школе на основу предлога изабраног лекара.

Ученик који је ослобођен практичног дела наставе физичког и здравственог васпитања оцењује се на основу теоријских знања, у складу са програмом предмета.

Изузетно, ученик може бити ослобођен наставе страног језика за одређену школску годину и разред на основу одговарајућег уверења о положеном испиту из страног језика, издатог од стране школе, у складу са законом.

Похваљивање и награђивање ученика

Ученик који се истиче у учењу, раду и владању може бити похваљен или награђен у складу са постигнутим резултатима. Школа својим општим актом ближе уређује услове и начин додељивања похвала и награда, као и поступак избора ученика генерације.

Током школовања ученицима се могу додељивати дипломе и награде за изузетан општи успех, као и дипломе за изузетна постигнућа из појединих наставних предмета или области рада школе. Врсте диплома и награда и ближи услови за њихово додељивање утврђују се у складу са прописима надлежног министарства.

Испити у основној школи

Успех ученика се, поред редовног оцењивања, вреднује и на испитима. У школи се полажу разредни, поправни, завршни испит, испит из страног језика, као и други испити у складу са прописима.

Разредни испит

Разредни испит полаже ученик који није оцењен из једног или више предмета, изборних предмета или активности, у складу са законом. Ученик може бити неоцењен ако није похађао више од једне трећине наставе из одређеног предмета или ако није достигао основни ниво образовних стандарда.

Ученик који на разредном испиту добије једну или две недовољне оцене, или не приступи испиту из највише два предмета, полаже поправни испит. Ученик који из више

од два предмета добије недовољну оцену или не приступи испиту из више предмета понавља разред, у складу са законом.

Поправни испит

Поправни испит полаже ученик од четвртог до осмог разреда који на крају школске године има до две недовољне оцене из обавезних предмета, односно из једног обавезног и изборног предмета – други страни језик.

Ученик који полаже поправни испит обавезан је да похађа припремну наставу коју школа организује пре полагања испита. Ученик који положи поправни испит завршава разред, док ученик који не положи или не приступи испиту понавља разред, у складу са законом.

Испит из страног језика

Ученик може да полаже испит из страног језика који није изучавао у школи. Испит се полаже према програму наставе и учења за одређени разред, а школа издаје одговарајуће уверење о положеном испиту. Испит се може полагати и у другој школи која реализује програм тог језика, а резултат се уноси у школску евиденцију.

Завршни испит

Након завршеног осмог разреда ученик полаже завршни испит писаним путем. Испит се полаже на језику на коме је ученик похађао наставу, уз могућност прилагођавања за ученике којима је потребна додатна подршка.

Полагањем завршног испита ученик стиче право на упис у средњу школу. Резултати завршног испита користе се за унапређивање квалитета рада школе и система образовања, као и за планирање даљег развоја наставног процеса.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Остваривање школског програма у школи се континуирано прати, самовредњује и вреднује од стране свих учесника школског живота, као и релевантних спољних актера, у циљу унапређивања квалитета образовно-васпитног рада.

Праћење развојних и образовних потреба ученика заснива се на кључним питањима, као што су: успешност учења ученика, прилагођеност темпа учења, адекватност активности у настави, као и примереност и ефективност наставних средстава у раду са ученицима.

Одговори на ова питања добијају се кроз систематско праћење и различите облике прикупљања података, укључујући посматрање ангажованости, креативности и кооперативности ученика, као и различите облике усменог и писменог испитивања (разговор, усмена излагања, дискусије, писмени задаци, контролне вежбе и сл.). Такође се анализирају ученички радови и продукти активности, као и ниво задовољства ученика наставним процесом.

У процес праћења и вредновања укључени су наставници, ученици, родитељи, стручни сарадници, директор школе, као и надлежно министарство и стручне службе задужене за праћење и унапређивање квалитета образовања и васпитања.

Праћење остваривања школског програма реализује се кроз рад стручних актива на нивоу школе и локалне заједнице, укључујући Стручни актив разредне наставе, стручне активе за области предмета, Стручни актив за развој школског програма и Стручни актив за развојно планирање, као и кроз сарадњу са стручним институцијама и размену искустава са другим школама. Посебан сегмент представљају годишње консултације са просветним саветницима и надзорницима за обезбеђивање квалитета рада школе.

На основу прикупљених података врши се анализа и по потреби реорганизација циљева, садржаја, активности и метода наставног рада, у циљу континуираног унапређивања школског програма.